

Informe sobre la Llei de Política Lingüística l'any 1998

Estudi encarregat per la Direcció de Política Lingüística

Gener de 1999

RPEEO 26

Registre Públic d'Enquestes i d'Estudis d'Opinió de la Generalitat de Catalunya
Decret 25/1998, de 4 de febrer

**INFORME SOBRE L'APLICACIÓ DE LA LLEI DE
POLÍTICA LINGÜÍSTICA L'ANY 1998**

gener, 1999

ÍNDEX

INTRODUCCIÓ	3
I.- ELS OBJECTIUS I ELS FONAMENTS DE LA POLÍTICA LINGÜÍSTICA	5
1.- La legitimitat democràtica	5
2.- El reequilibri històric, social i de mercat	7
3.- El valor intrínsec de la llengua catalana	9
II.- ELS ASPECTES CONCEPTUALS DE LA LLEI 1/1998, DE 7 DE GENER	12
1.- Consolidar 15 anys d'obra de govern	12
2.- La llengua pròpia, element d'identitat nacional	12
3.- La doble oficialitat, garantia de llibertat personal	12
4.- Superar el tractament de llengua regional	12
5.- Fer una política amb vocació d'Estat	13
III.- ELS PRINCIPIS D'APLICACIÓ DE LA LLEI	14
1.- Coordinació entre tots els Departaments	14
2.- Concertació amb els agents socials implicats.	14
3.- Gradualitat i progressivitat	15
4.- Combinació d'actuacions de diàleg, de desplegament reglamentari i d'ajut i subvenció d'activitats.	16
5.- Simultaneïtat de les actuacions de desplegament reglamentari i de propostes de modificació de normes estatals.	17
6.- Difusió selectiva	17
IV.- LES ADMINISTRACIONS DE CATALUNYA	20
1.- Els usos lingüístics	20
2.- La funció pública	20
3.- L'acreditació del coneixement del català	21
V.- LA JUSTÍCIA I EL MÓN DEL DRET	23
1.- L'Administració de Justícia	23
2.- Les notaries	25
3.- Els registres públics	25
4.- Més coordinació a l'àmbit del dret	26
5.- Les lleis de l'Estat en català	27
VI.- L'ONOMÀSTICA	28
1.- La importància cultural de la toponímia	28
2.- El Nomenclàtor Oficial de Catalunya	28
3.- Un nou decret sobre toponímia	29
4.- Els criteris per a l'ús dels topònims estrangers	29
5.- La correcció de noms i cognoms	29
VII.- L'ENSENYAMENT	32
1.- L'ensenyament no universitari	32
2.- L'ensenyament universitari	33
3.- L'ensenyament d'adults	35

VIII.- LA RÀDIO I TELEVISIÓ	37
1.- Els mitjans de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió.	37
2.- Les emissores de Radiodifusió privada	37
3.- El suport a la cançó catalana	39
IX.- LA PREMSA ESCRITA	40
1.- La premsa en català	41
2.- Els diaris amb edició catalana	41
3.- Les noves publicacions periòdiques	42
4.- Les agències de notícies en català	42
X.- EL LLIBRE EN CATALÀ	43
1.- El llibre a Catalunya	43
2.- El llibre en català	43
XI. CINEMATOGRAFIA	44
1.- El sector del cinema a Catalunya	44
2.- La presència del català al cinema	45
3.- El decret 237/1998, de 8 de setembre	46
4.- La promoció de produccions doblades l'any 1998	48
5.- El suport al cinema català i el pla interdepartamental de cinematografia	49
6.- El vídeo en català.	49
XII.- LA SOCIETAT DE LA INFORMACIÓ I EL TRACTAMENT INFORMÀTIC DE LA LLENGUA	52
1.- Un sector emergent i imprescindible.	52
2.- Els productes d'enginyeria lingüística	53
3.- Els programaris automàtics	53
4.- La presència de productes i d'informacions en català a les xarxes telemàtiques d'informació	54
5.- La creació d'un Comissionat específic	55
XIII.- EL MÓN ECONÒMIC I LA DOCUMENTACIÓ MERCANTIL	56
1.- La primera regulació lingüística	56
2.- Els convenis de col·laboració amb els sectors implicats	56
3.- La nòmina i "les quatre factures"	59
4.- Els contractes d'adhesió	60
5.- La retolació comercial	62
6.- La publicitat exterior	64
7.- Les superfícies comercials	65
8.- L'etiquetatge de vins i caves	68
9.- La difusió de la terminologia de cada sector	69
10.- El suport territorialitzat a les empreses	70
XIV.- LA PROJECCIÓ EXTERIOR	72
1.- La presència del català a lectorats universitaris	72
2.- L'ensenyament de català als casals catalans	73
3.- El Certificat Internacional de Català	73

Des del mateix moment de la restauració de la Generalitat, el Govern ha considerat com un dels seus objectius prioritaris la recuperació de l'ús i de la presència pública de la llengua catalana.

És un objectiu que pretén, d'una banda, preservar la identitat nacional de Catalunya, de la qual la llengua és un element fonamental, i d'altra banda, garantir la cohesió social i la igualtat d'oportunitats de tots els ciutadans, amb independència de llur origen geogràfic.

La Llei 7/1983, de 18 d'abril, de Normalització Lingüística a Catalunya, va establir un marc útil per aprofundir en l'extensió del coneixement del català a tots els ciutadans, i ho va fer amb tres instruments bàsics: l'ensenyament, l'Administració i els mitjans de comunicació institucionals.

Després de quinze anys de vigència d'aquella llei, els canvis esdevinguts en els camps tecnològic, cultural, comercial, polític i social, i l'evolució del dret lingüístic i de la situació sociolingüística de Catalunya, van fer aconsellable l'aprovació d'una nova llei que, tot mantenint i reforçant els mecanismes que han fet possible l'extensió del coneixement del català, n'establís d'altres tendents a l'extensió del seu ús en els mitjans de comunicació, en les indústries culturals i en el món socioeconòmic.

Aquesta és la finalitat de la Llei 1/1998, de Política Lingüística, elaborada pel procediment de ponència conjunta i aprovada per una majoria del 80% dels diputats del Parlament de Catalunya el 30 de desembre de 1997. La nova llei, promulgada pel president de la Generalitat el 7 de gener de 1998, va entrar en vigor el 29 de gener del mateix any, vint dies després de la seva publicació al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya.

En el seu primer any de vigència, el Govern ha promogut actuacions i s'han produït fets que permeten assegurar que la llei va ser encertada, i que és útil per al progrés del català, que afavoreix la igualtat dels ciutadans i que no genera cap alarma entre la societat catalana, que l'accepta majoritàriament amb plena normalitat.

El present informe recull l'actuació del Govern de la Generalitat en aquest primer any. Una actuació que afecta tots els sectors de la societat i tots els àmbits de l'Administració, des de l'ensenyament a la sanitat; des de l'Administració pública als noms de lloc; des de la documentació notarial a la cinematografia; des de les emissores de ràdio a les aplicacions informàtiques; des de les factures del telèfon als manuals d'instruccions dels automòbils. Una actuació que, d'altra banda, ha implicat tots els departaments de la Generalitat.

El Departament de Cultura, al qual correspon, a través de la Direcció General de Política Lingüística, fer el seguiment de l'aplicació de la Llei, ha elaborat aquest primer balanç que, sense pretensió d'exhaustivitat, dóna compte d'un any d'actuació, tot ressaltant aquells aspectes que resulten més nous o atractius per constatar que la llengua catalana avança, deixa enrere la situació d'anormalitat en què la va deixar el franquisme i se situa en el lloc que li correspon entre les llengües d'Europa.

Barcelona, 20 de gener de 1999

I.- ELS OBJECTIUS I ELS FONAMENTS DE LA POLÍTICA LINGÜÍSTICA

ELS OBJECTIUS

La política lingüística de la Generalitat té per **objectius fonamentals**:

- Que tothom a Catalunya conegui les dues llengües oficials i
- que el català tingui la presència que li correspon com a llengua pròpia del país en tots els àmbits de la vida social.

ELS FONAMENTS

Aquesta política té com a **fonaments bàsics**:

1.- La legitimitat democràtica

Fem aquesta política perquè el poble de Catalunya ho vol. Aquesta legitimitat queda ressaltada per diversos fets que cal recordar:

a) És un mandat de l'Estatut d'Autonomia, llei orgànica de l'Estat votada directament pel poble català, que en el seu article 3 disposa que:

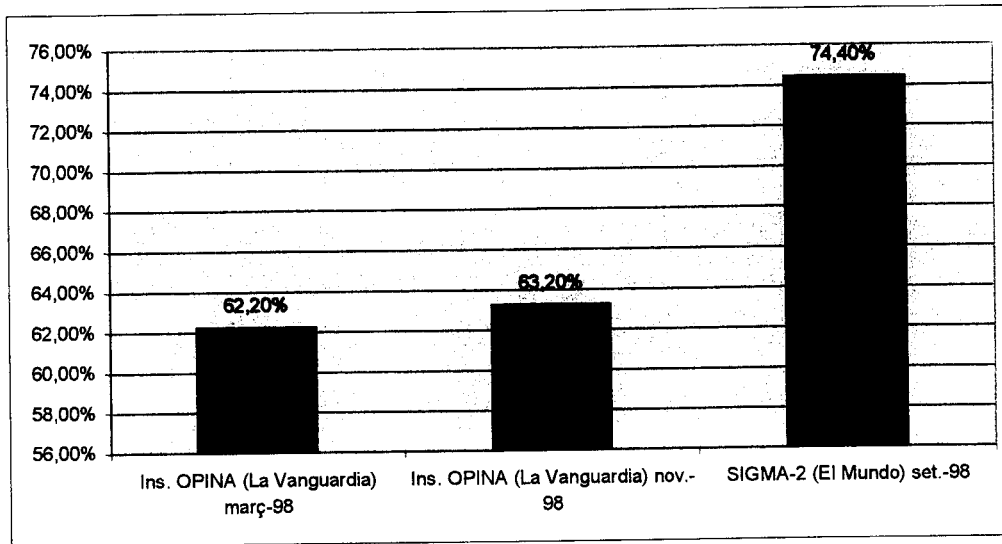
- La llengua pròpia de Catalunya és el català.
- L'idioma català és l'oficial de Catalunya, així com també ho és el castellà, oficial a tot l'Estat espanyol.
- La Generalitat garantirà l'ús normal i oficial d'ambdós idiomes, prendrà les mesures necessàries per tal d'assegurar llur coneixement i crearà les condicions que permetin d'arribar a llur igualtat plena quant als drets i deures dels ciutadans de Catalunya.
- La parla aranese serà objecte d'ensenyament i d'especial respecte i protecció.

b) S'empara en lleis votades al Parlament per consens, bé sigui per unanimitat o bé per majories superiors a les que són necessàries per:

- Modificar la Constitució, que precisa el vot favorable del 60% del Congrés i del Senat (art. 167.1 de la Constitució).
- Modificar l'Estatut, que requereix el vot favorable del 67% del Parlament (art. 56 de l'Estatut).

c) Té una ampli suport social. Cap de les crides a la resistència civil contra la nova normativa no ha tingut èxit. D'altra banda, tant les enquestes del Govern com les publicades pels mitjans de comunicació donen un alt grau d'acceptació ciutadana tant a la Llei de Política Lingüística com a l'actuació del Govern en aquest àmbit. El percentatge de suport a la llei és:

EL SUPORT SOCIAL A LA LLEI

La valoració de la ciutadania en relació amb la política lingüística que s'ha fet en els darrers mesos supera sempre el 5 en una puntuació de l'1 al 10 i és sovint l'àrea més ben valorada de la gestió del Govern:

Institut Opina (La Vanguardia), març 98	5,55
Institut Opina (La Vanguardia), novembre 98	5,83
Line Staff, febrer 1998	6,81
Line Staff, juliol 1998	6,59

d) És clarament respectuosa amb els drets individuals de tots els ciutadans

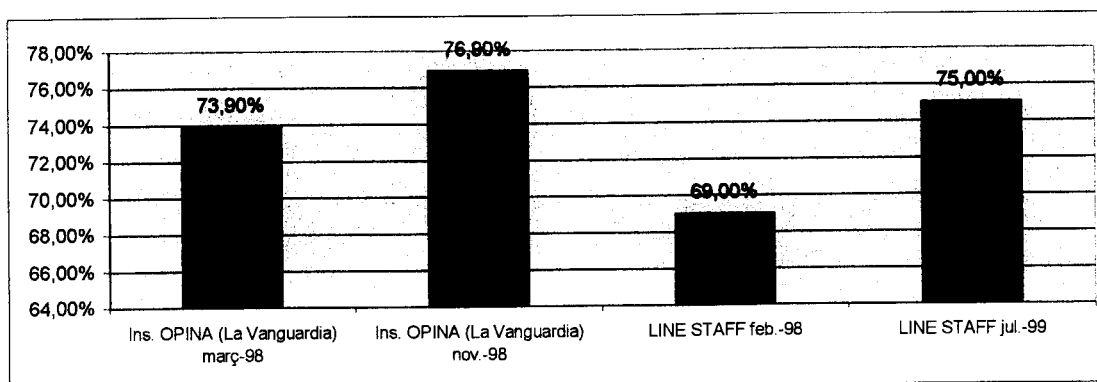
- És el primer text legislatiu de l'Estat que proclama explícitament els drets lingüístics dels ciutadans.

- Garanteix a tots els ciutadans el coneixement de les dues llengües oficials.

- Garanteix als ciutadans la llibertat d'elecció de llengua en totes les relacions públiques i privades.

Els mateixos ciutadans reconeixen explícitament aquests fets en les enquestes d'opinió esmentades en declarar majoritàriament que **la llengua no és un problema per a la convivència a Catalunya**. Les dades d'acceptació obtingudes són les següents:

2.- El reequilibri històric, social i de mercat

Les circumstàncies històriques, socials i de mercat la fan necessària perquè:

a) Avui hi ha tendència a considerar "políticament incorrecte" recordar que el català ha estat prohibit a molts àmbits de la vida social durant 250 anys i perseguit a mort durant els 40 anys de la dictadura franquista.

El que en realitat és políticament incorrecte és negar la persecució i no tenir-la en compte. Perquè cal tenir clar que sense **la prohibició i persecució històrica** la nostra situació lingüística actual seria ben diferent. És per rectificar els seus efectes que és necessària una política lingüística com la que fem.

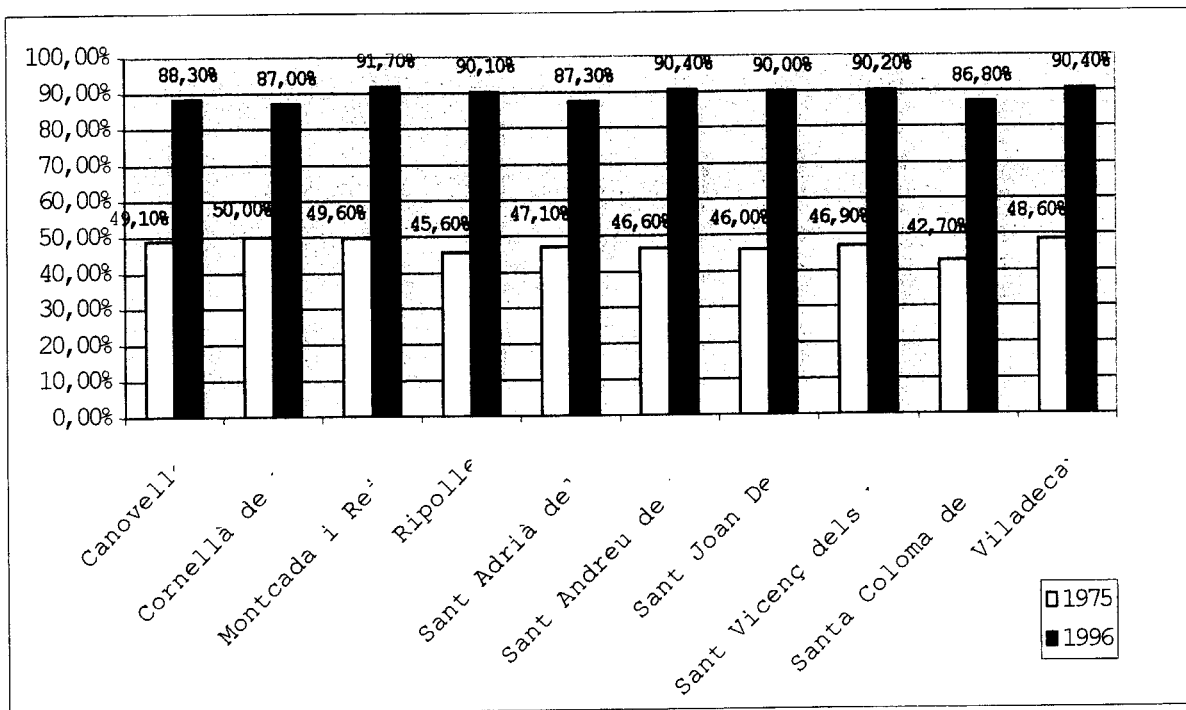
El 1716 es prohibeix l'ús del català a la Justícia i durant els segles XVIII i XIX s'exclou de l'exèrcit i la policia, de l'escola, dels documents municipals i notariais i dels registres públics. El català ha estat prohibit a llibres i rètols, a diaris i a cinemes, a ràdios i televisions... Fins i tot va estar prohibit usar-lo a la predicació religiosa, a les converses telefòniques o als telegrams.

Tot això ha marcat profundament els hàbits dels ciutadans i les estructures de la llengua i encara ara en patim les conseqüències. L'actual situació del català al món del dret, al de l'empresa, al cinema i, ben segur, a l'Administració de l'Estat, a la seva policia i a l'exèrcit en són exemples.

b) **Els canvis demogràfics dels anys cinquanta i seixanta**, succeïts en un moment en què Catalunya, com a tal, no podia oferir estructures urbanístiques, educatives i d'habitatge a la població -i que coincidia amb l'absoluta marginació del català de l'escola, dels mitjans de comunicació i de tots els àmbits públics- van provocar una situació sociolingüística complicada.

L'any 1975 el cens de població va incloure a les poblacions de les comarques de Barcelona de més de 2.000 habitants un qüestionari sobre el coneixement i ús del català. Segons aquest cens, en el conjunt de la província sabia escriure el català un 14% de la població, el sabia parlar poc més del 54% i només l'entenia el 75%. Hi ha dèficits territorials encara més alarmants:

A nou poblacions de més de 5.000 habitants del voltant de Barcelona més de la meitat dels residents no entenia el català. El percentatge de població que l'entenia l'any 1975 i el que resulta del cens de 1996 és:

	<u>1975</u>	<u>1996</u>
Canovelles	49,1%	88,3%
Cornellà de Ll.	50,0%	87,0%
Montcada i Reixac	49,6%	91,7%
Ripollet	45,6%	90,1%
Sant Adrià de Besòs	47,1%	87,3%
Sant Andreu de la Barca	46,6%	90,4%
Sant Joan Despi	46,0%	90,0%
Sant Vicenç dels Horts	46,9%	90,2%
Santa Coloma de Grt	42,7%	86,8%
Viladecans	48,6%	90,4%

A tres poblacions, menys del 25% dels residents el sabia parlar

	<u>1975</u>	<u>1996</u>
Santa Coloma de Gramenet	20,1%	52,2%
Sant Andreu de la Barca	23,8%	59,0%
La Llagosta	24,9%	56,6%

És per tal de canviar aquesta situació injusta per a Catalunya i generadora de discriminacions entre els seus ciutadans que s'ha fet i es fa la nostra política lingüística.

c) **L'aparició dels mitjans de comunicació de masses, l'eclosió de les indústries de l'audiovisual, l'empresarialització de la producció cultural, la mundialització de l'economia, la llibertat de comerç a escala planetària i, més recentment, l'eclosió del que hem anomenat societat de la informació en la qual l'ús de la llengua és bàsic, fa imprescindible una política de suport a qualsevol llengua llevat de l'anglès.**

Això és important perquè resulta molt més complicat defensar la llengua catalana davant de les grans empreses internacionals i els impulsos del mercat lliure que davant del poder de l'Estat si aquest és democràtic.

És per defensar la llengua catalana davant de la mundialització del mercat que és necessària, també, la nostra política lingüística i és aquest un dels objectius de la llei de 1998.

3.- El valor intrínsec de la llengua catalana

a) **La llengua catalana és un element fonamental de la formació i la personalitat de Catalunya.** Estem convençuts que Catalunya perdria una part important de la seva identitat si el català es perdés com a llengua d'ús habitual amb una forta presència pública.

b) **És una llengua important en el context europeu. Cal dir-ho sense embuts: El català és una de les grans llengües de la cultura europea.**

La producció literària històrica i actual és superior a la de qualsevol llengua escandinava, centreeuropea o balcànica i perfectament equiparable amb la producció històrica o actual en llengua neerlandesa o portuguesa. Només l'avantatge les grans llengües internacionals (anglès, francès, alemany, italià o rus) i més per la quantitat que per la qualitat. A més, en català s'ha escrit històricament i s'escriu avui encara sobre totes les matèries científiques, des de la filosofia a la física quàntica.

c) **La llengua catalana és una llengua científicament ordenada, depurada i codificada.** Compta amb tots els instruments que necessita una llengua de prestigi com són la gramàtica, el diccionari normatiu o l'autoritat lingüística de l'Institut d'Estudis Catalans.

A més, la lingüística catalana té nivell internacional i ha dotat la nostra llengua de diccionaris generals (com el Fabra o el de l'Enciclopèdia), etimològics (Joan Coromines), dialectals (l'Alcover-Moll), de sinònims, de freqüències, de lèxics i terminologies sectorials, d'un corpus textual o unes bases de dades lexicogràfiques i terminològiques com no tenen sovint ni les grans llengües internacionals. Avui, a més, alguns d'aquests diccionaris són disponibles en format electrònic i en xarxa.

També compta amb diccionaris d'equivalències a un gran nombre de llengües de demografies com l'anglès, el castellà, el francès, l'italià, el rus, l'alemany, el neerlandès, el grec modern i clàssic, el llatí, el japonès, l'àrab, l'hongarès i un llarg etcètera, que han estat publicats per editorials diverses, des d'Enciclopèdia

Catalana, que ha fet un gran esforç amb un resultat notable, fins a Oxford University Press.

En alguns aspectes, el català té millor equipament que moltes altres llengües, com són la castellana, la italiana o la russa. Aquest és el cas de l'elaboració de recursos terminològics, dels estudis etimològics o toponímics o del corpus textual, per exemple.

d) Per la població total dels països que tenen el català com a llengua oficial, la catalana és avui la **SETENA llengua de la Unió Europea i la TRETZENA de tot Europa**. Per demografia europea és una llengua equiparable a la portuguesa, la grega, la txeca i superior a la sueca, la búlgara, la danesa o la finesa. El nombre de parlants de cada una d'aquestes llengües en milions és:

	<u>EUROPA</u>	<u>UNIÓ EUROPEA</u>
Alemanys	100	91,7
Rus	95	---
Francès	65	62,5
Anglès	63	61,9
Italià	58	57,2
Ucraïnès	58	---
Espanyol	39,2	39,2
Polonès	39	---
Romanès	26	---
Neerlandès	22,1	22,1
Hongarès	14	---
Servi	12	---
Català	10,8	10,7
Portuguès	10,3	10,3
Grec	10,2	10,2
Txec	10,2	---
Bielorús	10,2	---
Suec	9,3	9,3
Búlgar	8,8	---
Croat	5,6	---
Finès	5,4	5,4
Croat	5,4	---
Danès	5,2	5,2

(Nota: Als països de l'Est hi ha variacions estadístiques que resulten del compte divers que es fa de les minories transfrontereres segons les fonts)

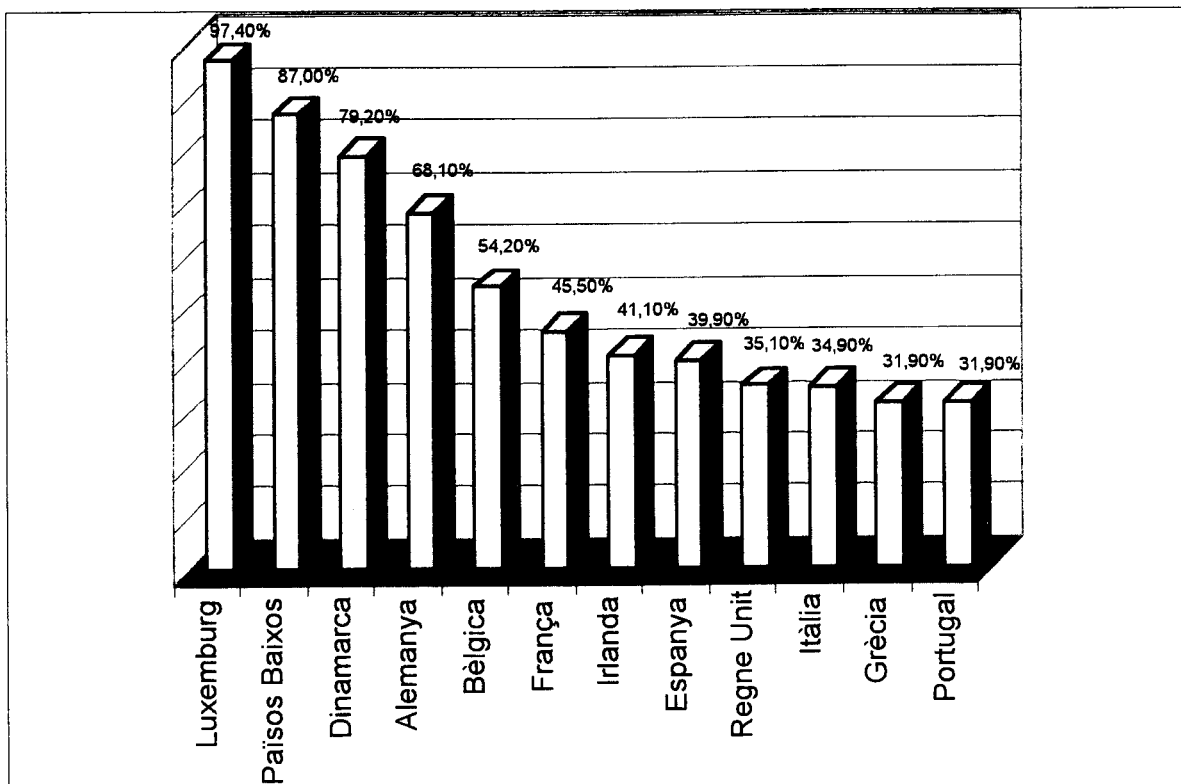
e) El mercat que representa la llengua catalana pel que fa a les necessitats de comunicació cultural i de tota mena la situa **més endavant encara en el rànquing o escalafó de llengües europees**, perquè el nivell socioeconòmic dels ciutadans de Catalunya se situa per damunt dels de Polònia, Romania, Grècia, Portugal o Hongria per esmentar-ne alguns.

f) Els ciutadans de Catalunya compten entre els dels països de la Unió Europea més plurilingües (Line Staff, enquesta de consum cultural, 1996):

El 75% parla català i castellà
El 57% té, a més, nocions d'una tercera llengua
El 20% té nocions d'una quarta

Segons l'EUROBARÒMETRE 1995 de la Comissió Europea, parlen una o més llengües estrangeres els percentatges de població detallats a la següent gràfica:

EL MULTILINGÜISME A EUROPA

II.- ELS ASPECTES CONCEPTUALS DE LA LLEI 1/1998, DE 7 DE GENER

Els factors positius del català i de la seva situació actual en el context europeu han estat remarcats per la Llei de Política Lingüística, que significa un canvi conceptual important en el seu tractament polític.

1.- Consolidar 15 anys d'obra de govern

En primer lloc, consolida l'obra de govern dels darrers quinze anys en matèria d'administració pública, d'ensenyament i de mitjans de comunicació institucionals i millora la regulació de l'ús del català als registres públics, a la justícia i al món del dret.

2.- La llengua pròpia, element d'identitat nacional

En delimitar jurídicament el concepte de llengua pròpia remarca el seu paper com a element fonamental de la nostra identitat i estableix per al català una preeminència institucional i territorial que abans no estava explicitada.

3.- La doble oficialitat, garantia de llibertat personal

La regulació de la doble oficialitat garanteix la llibertat personal d'elecció de la llengua en totes les relacions públiques i privades, amb la qual cosa organitza la convivència de dues llengües en un mateix territori, tot conciliant els principis de la territorialitat (llengua pròpia) i de la personalitat (llengües oficials), i la salvaguarda dels drets col·lectius de Catalunya i els individuals de tots els seus ciutadans. En aquest aspecte, **el model català només és equiparable amb el del Quebec**, i es diferencia d'altres que ens són propers, com el de Finlàndia o els dels estats Bàltics, d'una banda, o els de Bèlgica i Suïssa d'una altra.

4.- Superar el tractament de llengua regional

En establir una regulació general en matèria de llengua que es projecta sobre àmbits en els quals només hi ha presents les grans llengües, la llei posa el català i la nostra política per promoure'l en l'òrbita de les que fan alguns estats europeus.

En aquest sentit, la llei supera per al català la qualificació jurídica de "llengua regional" o "llengua minoritària" i trenca la inèrcia de comparar-lo amb realitats respectables però ja llunyanes, com poden ser la gal·lesa, la bretona, la sarda i fins i tot altres que avui compten amb Estat propi, com són la irlandesa o les bàltiques.

La Unió Europea i el Consell d'Europa consideren llengües regionals les que són usades tradicionalment per ciutadans d'un Estat que constitueixen una minoria respecte a la resta de la població de l'Estat, tant si són llengües d'altres estats com si no. Per això, l'alemany, que és la primera llengua per nombre de parlants a Europa, és llengua regional a Bèlgica, a Itàlia, a França i a Dinamarca, com el català ho és a Espanya, França o Itàlia.

Ara bé, si se sumen els parlants de totes les llengües regionals a la Unió Europea, el català n'abastava tot sol més de la tercera part l'any 1991, segons

l'estudi EUROMOSAIC de la Unió Europea, que només considera els habitants que el sabien parlar efectivament. El segueixen, a molta distància, el gallec (13%), l'occità (11%), l'alemany fora d'Alemanya i Àustria (9%), el sard (7%), l'irlandès (6%), el basc (3%), i el gal·lès (3%). Aquest percentatge és molt més favorable al català, si es tenen en compte les dades del cens de 1996, que el situen almenys en el 35%.

5.- Fer una política amb vocació d'Estat

La Llei incideix en els mitjans de comunicació, les indústries culturals, la societat de la informació, les aplicacions informàtiques de la llengua o el món socioeconòmic, a més de fer-ho a l'Administració i a l'escola. En superar les mesures de simple "respecte i protecció" la llei permet fer una política lingüística amb una ambició similar a la d'alguns estats europeus.

III.- ELS PRINCIPIS D'APLICACIÓ DE LA LLEI

Des del mateix dia de l'entrada en vigor de la llei, el Govern va dir que volia fer-ne una divulgació prudent i una aplicació:

- coordinada,
- concertada i
- progressiva.

Una aplicació que combinés les actuacions de:

- desplegament reglamentari,
- aplicació dialogada i
- foment i promoció.

1.- Coordinació entre tots els departaments

Aquest objectiu comporta una implicació més intensa dels departaments en les actuacions de política lingüística i un millor aprofitament dels seus recursos, sense perjudici d'una direcció única.

En aquest sentit, cal esmentar l'aprovació del **decret 36/1998, de 4 de febrer, sobre mesures per a l'aplicació de la llei**. Aquesta norma assegura la necessària implicació i coordinació de tots els departaments de la Generalitat, crea la Comissió Tècnica de Política Lingüística formada precisament pels consellers de la Presidència i de Cultura i per tots els secretaris generals, atribueix determinades competències a la Direcció General de Política Lingüística, entre les quals figuren les de vetllar per l'ús de la normativa de l'IEC i de la terminologia a tota l'Administració, fer el seguiment de l'aplicació de la política lingüística i preparar-ne els informes anuals. També reorganitza la Xarxa Tècnica.

Exemples pràctics d'aquesta coordinació han estat:

- El finançament del Windows 98
- L'elaboració del Nomenclàtor Oficial
- El foment dels llibres de text universitaris en català

2.- Concertació amb els agents socials implicats

L'aplicació de la llei s'ha fet buscant l'acord amb els sectors implicats, obtenint la seva col·laboració i complicitat.

És important ressaltar que **aquest primer any s'han signat 20 acords de col·laboració** per a l'aplicació de la Llei de Política Lingüística amb grans empreses o associacions empresarials que es comprometen a adaptar-se a la nova normativa abans del que la Llei diu i en alguns casos més enllà del que aquesta estableix. Hi ha pendents de signatura o de negociació altres convenis com són el de l'Asociación Española de Radiodifusión, TOTAL i el seu grup d'empreses o CAJAMADRID.

També cal esmentar aquí:

- El manteniment de la col·laboració amb organitzacions sindicals i empresarials, que amb el suport de la Generalitat mantenen des de fa anys el que s'anomenen serveis lingüístics sectorials.

- El treball conjunt dels Departaments de Sanitat i de Cultura i del Consorci per a la Normalització Lingüística en l'aplicació dels convenis signats amb el Servei Català de la Salut i amb l'Agrupació Catalana d'Establiments Sanitaris per introduir el català en el sector de la sanitat.

- Els gairebé 200 convenis signats pels diferents centres de normalització lingüística del Consorci amb empreses, col·legis professionals, associacions culturals, clubs esportius i associacions de pares i mares d'alumnes per oferir cursos de català o establir plans interns de dinamització de l'ús del català.

- La col·laboració de les associacions d'empresaris del Cava i del Vi del Penedès (UCEVE i UVIPE) per analitzar conjuntament amb el Departament de Cultura la presència del català en l'etiquetatge de vins i caves i trobar estratègies conjuntes per facilitar l'aplicació de l'article 34 de la Llei quan hagi transcorregut el període transitori.

3.- Gradualitat i progressivitat

La Llei de Política Lingüística preveu una entrada en vigor gradual i estableix períodes transitoris.

a) Tot el capítol cinquè de la Llei, que regula l'ús del català en el món socioeconòmic no és d'aplicació fins al 29 de gener de l'any 2000 i els empresaris autònoms tenen fins al 29 de gener de l'any 2003 per adaptar-s'hi.

Igualment, fins al gener del 2003 no serà obligatori l'etiquetatge en català dels productes amb denominació d'origen a què fa referència l'article 34 de la Llei.

Pel que fa a les quotes d'emissió en català en les ràdios de freqüència modulada, el termini d'aplicació depèn de la data de renovació de la concessió i, per tant, varia entre un i nou anys.

L'article 15, que regula els contractes d'adhesió com són els dels bancs o les companyies d'assegurances, serà d'aplicació el gener del 2000, el mateix moment en què caldrà que els ajuntaments i les universitats aprovin les normes d'usos lingüístics.

b) Els convenis abans esmentats anticipen algunes actuacions a la data prevista per la Llei, però el Govern ha procurat deixar temps de manera que les empreses s'han pogut autoregular.

c) D'altra banda, en alguns supòsits que s'han establert normatives per reglament, com és el cas de la ràdio i del cinema, s'han previst terminis d'aplicació gradual que oscil·len entre tres i quatre anys.

4.- Combinació d'actuacions de diàleg, de desplegament reglamentari i d'ajut i subvenció d'activitats

Durant tot l'any 1998 s'ha procurat combinar:

- L'aproximació als sectors implicats mitjançant acords.
- L'aprovació de cinc decrets que despleguen la llei, així com d'altres dos (el que aprova el mapa sociolingüístic i el que regula la classificació catalana de productes i activitats) per facilitar-ne l'aplicació.
- L'atorgament d'ajuts i subvencions, com són, expressats en milions de pessetes:

Llibre en català	220
Producció discogràfica en català	44
Producció cinematogràfica en català	470
Premsa escrita en català	704
Doblatge	50
Vídeo	23
Empreses d'informàtica i multimèdia	110
Organitzacions sense ànim de lucre	64
Consorti per a la NL	1.300
TERMCAT	152
IEC	446
Lectorats a universitats estrangeres	100
Cursos de català a casals catalans	75

En aquest punt cal recordar que el pressupost dedicat estrictament a la Direcció General de Política Lingüística va passar de 1.484 milions de pessetes el 1997 a 1.889 milions el 1998 i per a 1999 és de 2.077 milions.

Hi ha altres partides pressupostàries en diversos departaments que reverteixen també en política lingüística. Es poden esmentar com a exemple les subvencions per a explotació de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió, el pressupost del Departament d'Ensenyament i específicament el del Servei d'Ensenyament del Català, el del Departament de Benestar Social pel que fa a l'ensenyament d'adults, el de Justícia pel que fa als programes de Justícia, el de l'Escola d'Administració Pública i concretament la partida destinada a cursos de català per a funcionaris i, encara, l'Escola de Policia i, en general, el desplegament dels Mossos d'Esquadra, que està comportant un canvi notable pel que fa a la llengua de la policia.

Fins i tot en el mateix Departament de Cultura hi ha mesures que reverteixen directament en el prestigi i l'ús del català, encara que no es puguin considerar específicament destinades a política lingüística, com és el cas de la que es destina a l'activitat teatral. En aquest punt és bo remarcar que el teatre a Catalunya es

representa majoritàriament en llengua catalana (més del 60% dels espectadors) de manera que fins i tot alguns autors que escriuen narrativa en castellà, quan escriuen obres dramàtiques ho fan en català, com són Eduardo Mendoza o Manuel Vázquez Montalbán.

5.- Simultaneïtat de les actuacions de desplegament reglamentari i de propostes de modificació de normes estatals

La resolució 469/V del Parlament de Catalunya, aprovada el 30 de desembre de 1997 en la mateixa sessió en què es va aprovar la Llei de política lingüística, instava el Govern de la Generalitat a presentar una o més propostes tendents a modificar legislativament les normatives estatals que impedeixen o dificulten la plena normalització del català.

El Govern ha fet l'opció de donar compliment a aquesta resolució de manera complementària al desplegament de la llei i sense que els dos processos s'interfereixin.

Com a primera actuació, el Govern, prèvia consulta amb les forces polítiques parlamentàries, va presentar al Parlament tres proposicions de llei, que han estat aprovades per una àmplia majoria de la cambra:

- a) Proposició de Llei Orgànica d'incorporació de les llengües oficials als passaports i documents d'identitat
- b) Proposició de Llei d'incorporació de les llengües oficials als permisos de conduir.
- c) Proposició de Llei Orgànica de modificació de la Llei Orgànica del Poder Judicial en matèria de funcionaris d'Administració de Justícia.

Les dues primeres són propostes de tipus simbòlic que afavoreixen la presència del català (i també de l'èuscar i del gallec) als documents d'identificació personal més usuals que acrediten la ciutadania i tenen una projecció internacional indubtable. La tercera canvia el caràcter de "cuerpo nacional" del personal al servei de l'Administració de Justícia. D'aquesta manera, els més de 5.000 funcionaris destinats a Catalunya passaran a dependre més clarament de la Generalitat, se'n podrà garantir la capacitació lingüística i millorarà la seva estabilitat.

d) A aquestes proposicions cal sumar la que va aprovar el Parlament de Catalunya per demanar que les monedes i els bitllets de l'EURO emesos per l'Estat Espanyol siguin lingüísticament plurals.

e) I, finalment, cal remarcar que el BOE publica des del mes d'abril les lleis de l'Estat en català per primer cop a la història.

6.- Difusió selectiva

Per tal de fer conèixer a la ciutadania el contingut de la llei se n'han fet diverses edicions i s'han organitzat actes de divulgació i jornades d'estudi.

a) Edicions. A banda de la publicació oficial en el DOGC de 9 de gener en català, castellà i aranès, s'han fet TRES EDICIONS de la llei per a la seva difusió:

1) Edició venal a la col·lecció QUADERNS DE LEGISLACIÓ del DOGC, en versions catalana, castellana, anglesa i francesa.

2) Edició popular i no venal, amb un tiratge de 250.000 exemplars, dels quals s'han distribuït més del 85% que s'han fet arribar a la comunitat educativa, als Ajuntaments, als centres de normalització lingüística, sindicats, col·legis professionals, partits polítics i associacions sense ànim de lucre.

3) Edició anotada i complementada amb legislació complementària a la col·lecció LEGISLACIÓ BÀSICA del DOGC.

D'altra banda, tant la premsa diària com altres publicacions periòdiques han publicat nombrosos articles i fins i tot monogràfics sobre la llei que han contribuït a fer arribar a la ciutadania el seu contingut essencial i el seu esperit.

b) Actes de divulgació, que s'han fet en diversos àmbits sectorials com són les universitats, els col·legis de Notaris, de Registradors, d'Advocats i de Procuradors, el cos consular acreditat a Barcelona, les organitzacions empresarials catalanes o estrangeres implantades a Catalunya, els centres de normalització lingüística, organitzacions sindicals, entitats cíviques, ajuntaments i d'altres.

c) A més s'han organitzat i promogut jornades i estudis jurídics per analitzar i difondre els preceptes de la Llei. Cal esmentar:

- Jornades organitzades per l'Institut d'Estudis Autònoms el dies 19 i 20 de febrer de 1998
- Curs organitzat per la Universitat de Barcelona en el marc dels cursos d'estiu el mes de juliol de 1998
- Estudis publicats al número de juliol de la revista LLENGUA I DRET.
- Curs a la Universitat Catalana d'Estiu, el mes d'agost.

Properament l'editorial MARCIAL PONS publicarà un volum d'ESTUDIS JURÍDICS SOBRE LA LLEI DE POLÍTICA LINGÜÍSTICA, en edicions catalana i castellana, amb treballs de prestigiosos catedràtics d'universitats catalanes i espanyoles, magistrats del Tribunal Suprem, membres del Consell d'Estat i de la Comissió Jurídica Assessora i exmagistrats del Tribunal Constitucional que, des de tendències doctrinals diverses i des de realitats diferents analitzen cada un un tema que li suggereix la nova regulació.

Entre els autors es poden esmentar: Miguel Herrero R. de Miñón, J. Luis López Guerra, Antoni Mirambell, Antoni Milian, Luciano Parejo Alonso, Josep M Puig Salellas, Jaume Vernet, Juan A. Xiol Ríos, Enoch Albertí, Pablo Pérez Tremps, F. Carlos Sainz de Robles, Joaquim Ferret, Enric Argullol, Iñaki Aguirreazkuenaga, Marc Carrillo, Josep D. Guàrdia i Canela i Manuel Ballbé i Mallol.

d) Finalment, per a la primavera s'iniciarà la distribució de materials divulgatius de tipus popular per a informar els ciutadans d'aquells aspectes de la Llei que els poden interessar més.

S'està preparant una col·lecció de petits tríptics, que es denominarà A DRETA LLEI, sobre els temes : noms i cognoms; documents notarial; documentació bancària, d'assegurances i mercantil; cinema; radiodifusió; toponímia; retolació comercial, i registres públics.

IV.- LES ADMINISTRACIONS DE CATALUNYA

1.- Els usos lingüístics

Arran de la publicació del segon volum de la Història de la llengua catalana, de Josep M Nadal i Modest Prats, aquest darrer manifestava que l'ús del català a l'administració és més important per a la fixació i per a la difusió social de la llengua que l'ús literari.

Els articles 9 i 10 de la Llei de Política Lingüística semblen recollir expressament aquesta reflexió. Aquests articles disposen que la Generalitat, les administracions locals i les altres corporacions públiques de Catalunya han d'emprar el català en llurs actuacions internes i en la relació entre ells, i que també l'han d'emprar normalment en les comunicacions i notificacions adreçades a les persones residents a l'àmbit lingüístic català.

En aquest punt no s'ha fet altra cosa que fixar amb rang de llei els principis del **decret 107/1987, de 13 de març, sobre l'ús de les llengües per l'Administració de la Generalitat**. El Govern ha tingut un especial interès en no modificar aquest decret (que segueix plenament vigent) precisament per subratllar la continuïtat d'un model d'Administració catalana que es va iniciar en el mateix moment de la restauració de la Generalitat.

Per tant, quan als edificis judicials s'ha instal·lat la senyalització en català, s'ha fet d'acord amb la Llei de Política Lingüística, però seguint la mateixa línia d'actuació que s'aplica des de 1983. En aquest punt és bo recordar que el **Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, a la sentència 875/98, de 28 de setembre, ha considerat jurídicament correcta la senyalització dels edificis públics en català**.

2.- La funció pública

No és possible un ús normal del català a l'administració sense que el personal al seu servei en tingui un coneixement suficient i adequat per a desenvolupar les funcions pròpies del seu lloc de treball.

D'altra banda, en un sistema de doble oficialitat com el català, els funcionaris han de conèixer les dues llengües oficials per tal de fer efectiu el dret dels ciutadans a ser atesos en la que ells (i no els funcionaris) escullen.

Per això l'article 34 de la Llei 17/1985, de 23 de juliol, de la Funció Pública, va establir el requisit de l'acreditació del coneixement del català al personal que depenia de la Generalitat. Aquesta norma va ser impugnada pel Govern de l'Estat davant del Tribunal Constitucional que va considerar-la ajustada a la Constitució en la STC 46/1991, de 28 de febrer.

Ara, l'article 11 de la Llei 1/1998 es refereix específicament a la capacitació lingüística del personal al servei de totes les administracions de Catalunya que ha

de tenir un nivell de coneixement adequat i suficient de les dues llengües oficials tant en l'expressió oral com en l'escripta.

Aquesta norma té una gran importància perquè,

- A les administracions catalanes (Generalitat, Ajuntaments i altres corporacions locals i Universitats) hi treballen més de 150.000 persones si hi comptem el personal docent i el sanitari.

- Aquestes administracions ofereixen tants serveis als ciutadans que l'ús del català per part dels seus empleats públics té un gran efecte en l'ús que en fa la ciutadania.

3.- L'acreditació del coneixement del català

a) Des de 1991 en els processos de selecció del personal de l'Administració de la Generalitat hi ha proves de llengua catalana. Si els aspirants han obtingut el títol de graduat escolar o de graduat en educació secundària, o bé el de batxillerat després de 1992 no els cal fer la prova. Tampoc l'han de fer si han obtingut el certificat "B" o "C" de la Junta Permanent de Català segons els casos.

b) Durant l'any 1998 s'han fet diversos processos de selecció de personal a l'Administració de la Generalitat. En cossos generals, un cop superada la primera prova, havien d'acreditar coneixements de llengua catalana un total de 10.223 aspirants dels quals 6.880, és a dir el 67,3%, estaven exempts de fer la prova ja que disposaven de les titulacions pertinents ara esmentades. Dels 3.134 aspirants que es van examinar, 2.064, és a dir el 65,9%, varen obtenir la qualificació d'apte.

Això vol dir que l'acreditació del coneixement del català, tot i ser necessària per al funcionament ordinari de l'Administració, s'aplica de manera prou flexible i no provoca inconvenients greus als aspirants.

c) D'altra banda, l'Escola d'Administració Pública de Catalunya ha organitzat **264 cursos de català per a funcionaris**: 57 per al personal de la Generalitat, 140 per al personal de l'Administració local i 62 per a funcionaris de l'Administració de l'Estat i els seus diferents organismes autònoms.

d) Per desplegar l'article 11 de la Llei 1/1998, el Govern té la voluntat d'aprovar, prèvia consulta amb els sindicats i en contacte amb els Grups parlamentaris, un **decret sobre l'acreditació del coneixement del català i de l'aranès en els processos de selecció de personal i de provisió de llocs de treball de les administracions de Catalunya**.

Aquest decret establirà una normativa general per a totes les administracions catalanes, tot respectant l'autonomia de les corporacions locals i de les universitats. D'aquesta manera:

- El nivell de català que cal acreditar per a cada lloc de treball quedarà determinat de manera que tothom el conegui per endavant.

- S'establirà una relació de títols que eximiran de la prova de català entre els quals, a més dels que corresponen als nivells d'ensenyament reglat i els de la Junta Permanent i els dels organismes equivalents de les Illes Balears i de València, hi haurà els del Consorci per a la Normalització Lingüística i d'altres.

- També s'eximirà de la prova de català el personal que acrediti haver-la superat per accedir a un altre lloc de la mateixa administració.

- Serà suficient acreditar el nivell "A" per accedir a determinades places laborals i s'establirà el nivell "B" per a d'altres per a l'exercici de les quals sigui suficient.

e) D'altra banda, per dotar el sistema de més garanties jurídiques i més publicitat formal, el Govern té la intenció d'elaborar un segon decret en aquest camp per actualitzar l'**organització i el funcionament de la Junta Permanent de Català de la Direcció General de Política Lingüística** i establir amb el rang jurídic convenient els objectius generals i els nivells que corresponen a cada un dels Certificats de Coneixement de Català que expedeix. Aquests certificats seguiran essent:

Els quatre generals

A, de coneixements orals bàsics de llengua catalana

B, de coneixements elementals de llengua catalana, orals i escrits

C, de coneixements mitjans de llengua catalana, orals i escrits

D, de coneixements superiors de llengua catalana, orals i escrits

Els tres específics

G, de coneixements suficients de llenguatge administratiu

K, de capacitació per a la correcció de textos orals i escrits

M, de coneixements suficients de llenguatge comercial

A més, s'afegirà un nou certificat específic, J, per acreditar els coneixements suficients del llenguatge jurídic.

V.- LA JUSTÍCIA I EL MÓN DEL DRET

La Llei de Política Lingüística ha millorat la regulació de la de Normalització Lingüística de 1983 en l'àmbit del dret i l'Administració de Justícia, cosa que sumada a d'altres causes, permet observar uns primers guanys en aquest camp que ha estat i és encara el més hostil per al català.

1.- L'Administració de Justícia

Pel que fa a l'Administració de Justícia cal destacar:

a) La suma del traspàs del personal, efectiu des de l'abril de 1996 i del mandat de l'article 13.5 de la llei, ha permès d'introduir a l'ordre de 10 de març d'enguany, sobre selecció, proposta i nomenament de personal interí, el coneixement de català com a requisit d'accés. Això ha afectat 327 contractes, que fan el 6% del personal.

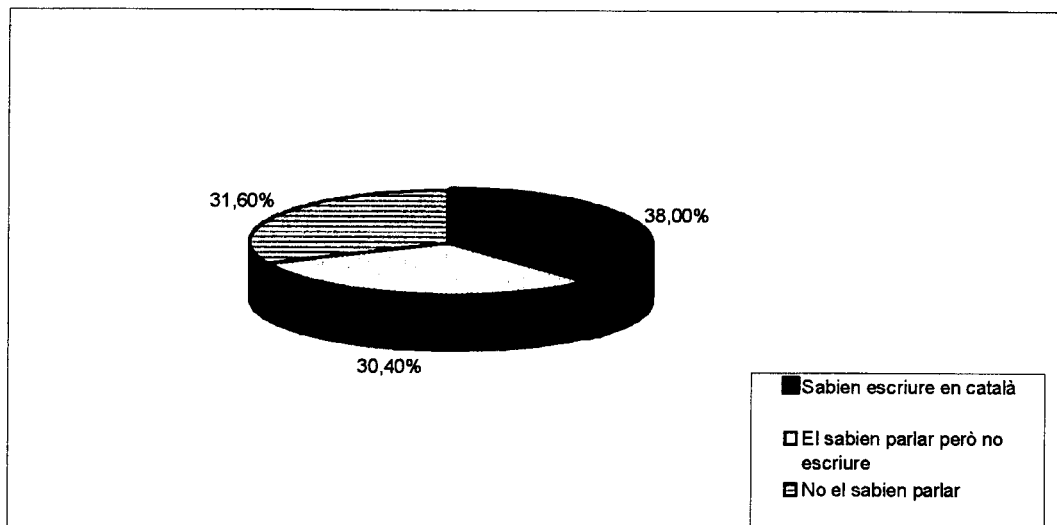
També en aquest camp s'ha aconseguit que les oposicions per a accedir a places de funcionari siguin territorialitzades, amb la qual cosa s'ha pogut administrar una prova optativa de llengua catalana que atorga als aspirants una puntuació addicional.

b) D'altra banda, el 16 de desembre el Parlament va aprovar la proposta del Govern per a presentar al Congrés dels Diputats, pel procediment de l'article 34 de l'Estatut d'Autonomia, la **proposició de Llei Orgànica de modificació dels articles 189, 454, 455, 471, 503 i 504 de la Llei Orgànica 6/1985, de 6 de juliol, del Poder Judicial**, que permetrà acabar amb el caràcter de "cuerpo nacional" dels funcionaris al servei de l'Administració de Justícia, amb la qual cosa el personal destinat a Catalunya dependrà íntegrament de la Generalitat i serà possible:

- Afavorir l'estabilitat i l'arrelament del personal.
- Assegurar el seu coneixement de català.
- Millorar el servei públic.

Per valorar la importància d'aquestes actuacions cal dir que a Catalunya, a finals de 1997, hi havia 5.123 funcionaris judicials. D'aquests:

Sabien escriure en català	1.950 (38,0%)
El sabien parlar però no escriure	1.561 (30,4%)
No el sabien parlar	1.612 (31,6%)

Però només un 23% declarava escriure en català alguna vegada a la seva feina i només un 2,1% assegurava fer-ho de manera habitual.

Garantir que el personal al servei de l'Administració de Justícia té el coneixement oral i escrit de català suficient per exercir les seves funcions és essencial per introduir la llengua catalana en aquest àmbit. Per això, a més de les actuacions esmentades, l'any 1998 s'han organitzat 67 cursos de català per a funcionaris judicials, als quals es van inscriure 1.472 funcionaris, dels quals es van examinar 878 i van aprovar 487.

c) Pel que fa als jutges, l'Acord del Consell General del Poder Judicial de 25 de febrer de 1998 ha establert que el coneixement del català serà un mèrit per a la provisió de places de la carrera judicial.

La Generalitat i el Consell han acordat que aquest coneixement s'acreditarà amb el nivell "B", de coneixements elementals de català.

Aquesta mesura, sumada al fet d'haver instal·lat l'Escola Judicial a Barcelona (inaugurada el curs 97-98), afavorirà que els jutges tinguin més interès a aprendre la nostra llengua.

d) El Departament de Justícia ha acordat una inversió de 3.630 milions de pessetes per proveir tots els Jutjats de Catalunya de mitjans informàtics, cosa que afavorirà l'ús del català als procediments judicials, atès que facilitarà l'ús de documents estandarditzats i repetitius en aquesta llengua.

e) El Departament de Justícia ha mantingut l'activitat de la xarxa de 44 persones que treballen als Jutjats per a fer tasques d'assessorament lingüístic i de foment de l'ús del català, amb un pressupost de 182 milions de pessetes.

f) Finalment, cal esmentar l'efecte positiu que haurà de tenir en l'increment de l'ús del català als procediments judicials el compromís assumit per la Federació Catalana de Caixes d'Estalvis en el conveni de col·laboració signat el passat 15 de

desembre. Aquest compromís comporta que les 10 caixes catalanes, a partir del mes d'octubre de l'any vinent, presentaran per regla general totes les seves demandes executives, i en especial les hipotecàries, en català.

2.- Les notaries

En l'àmbit notarial cal destacar tres actuacions relacionades amb l'aplicació i desplegament de la llei:

a) El **conveni** signat amb el Col·legi de Notaris del 16 d'abril de 1997 pels departaments de Cultura i de Justícia i el Consorci per a la Normalització Lingüística ha facilitat l'aplicació de la Llei per part d'aquest col·lectiu professional.

S'han impartit classes de català al Col·legi de Notaris a més de cent empleats la primavera del 1998 i a un altre centenar el curs 1998-1999, que representen aproximadament el 20% dels empleats de notaries de la ciutat de Barcelona.

El mateix Col·legi s'ha proveït d'un servei de traducció, que compta amb un sistema de traducció assistida, operatiu des del mes de juny, que està fent unes 150 traduccions per mes i que actualment és utilitzable en xarxa.

b) L'aprovació del **decret 204/1998, de 30 de juliol, sobre l'ús de la llengua catalana en els documents notarial**s. Garanteix el dret d'elecció de llengua per part dels ciutadans i regula algunes qüestions tècniques que el faciliten. Estableix mecanismes de col·laboració entre els notaris i les entitats financeres en matèria d'hipoteques.

Sobretot permetrà tenir una estadística fidel, seriada anualment, territorialitzada per comarques, del nombre i tipus d'escriptures que els notaris redacten en català i en castellà. Les dades del darrer quadrimestre de 1998 estaran disponibles a partir del mes d'abril.

c) El Conveni amb la Federació Catalana de Caixes d'Estalvi, del 15 de desembre, que compromet les 10 caixes catalanes a usar normalment el català a totes les escriptures que atorguin unilateralment i a promoure l'ús del català a les hipoteques. Per tal de tenir una idea del que aquest conveni pot significar en relació amb la documentació notarial cal tenir en compte que a Catalunya l'any 1997 es van atorgar 1.035.000 documents notarials, que, entre d'altres, inclouen:

- 115.000 hipoteques
- 42.000 cancel·lacions
- 36.000 novacions
- 15.000 protestes

Atès el pes de les caixes catalanes al mercat hipotecari del país, aquest volum de documentació i la que acostuma a anar-hi relacionada (contractes previs als préstecs), pot afectar un percentatge de la documentació notarial proper al 20%.

d) Abans fins i tot que es notin els efectes d'aquestes mesures, la llei ha provocat una **major demanda social** i una **més gran disponibilitat dels notaris**. Això ha fet que durant el 1998 s'hagi percebut un cert avenç en el nombre d'escriptures autoritzades en català que ha passat del 3% estimat el 1996 al 10% estimat pel Col·legi segons dades aportades per una tercera part dels notaris, que l'aplicació del decret permetrà generalitzar.

En algunes comarques el percentatge de documents en català sobrepasa el 30% de la documentació dels notaris que la declaren. Són el Berguedà, el Bages, Osona, la Garrotxa, la Cerdanya, l'Urgell i l'Alt Urgell.

A Barcelona ciutat el percentatge d'escriptures en català del conjunt dels que la declaren (40 notaris que presumiblement són els més implicats) és del 7,26%.

En qualsevol cas les mesures adoptades, juntament amb la col·laboració dels notaris i dels seus treballadors, permeten esperar un augment important de la presència del català en aquest camp.

3.- Els registres públics

Des de l'entrada en vigor de la llei, per primera vegada a la història, en els registres de la propietat i mercantils si es presenta una escriptura en català es fan els assentaments en català.

En alguns registres molt concrets (Vic i Berga, per exemple) s'està arribant al 40% de les inscripcions en català i en d'altres, com Vilafranca del Penedès i Cervera, se sobrepasa el 15%, amb el benentès que les inscripcions depenen bàsicament de la documentació notarial.

D'altra banda s'ha signat un **conveni de col·laboració amb el Col·legi de Registradors** per oferir cursos de català als empleats, col·laborar en les traduccions de documents i fer present el català a la retolació dels registres.

En compliment d'aquest conveni:

- S'han traduït al català la Llei i el Reglament Hipotecari i el Reglament del Registre Mercantil, que el Col·legi de Registradors editarà properament.
- S'han organitzat cursos de català per a empleats de Registres als quals assisteixen més de 100 persones.
- Alguns registres han adquirit també sistemes de traducció automàtica o assistida per a facilitar les certificacions en català quan els assentaments són en castellà.
- S'ha introduït el català a la retolació de tots els registres de Catalunya.

4.- Més coordinació a l'àmbit del dret

Els anys 1991 i 1993 es van signar uns convenis de col·laboració entre la Generalitat i el Consejo General del Poder Judicial per establir actuacions que afavorissin l'ús del català a l'Administració de Justícia.

Es va crear una Comissió de seguiment dels programes de normalització lingüística a l'àmbit jurídic i judicial formada per representants dels departaments de Justícia i de Cultura, del Consejo General, pel President del TSJC i els de les quatre Audiències Provincials.

El passat 11 de desembre, a proposta de la consellera de Justícia, es va acordar ampliar la Comissió a advocats, procuradors, notaris i registradors, per tal d'implicar tot el col·lectiu jurídic en la tasca d'introduir el català a la Justícia i al món del Dret.

Això ha de permetre:

- Més coordinació de les actuacions proposades.
- Implicar tots els operadors jurídics.
- Establir comissions territorials.

5.- Les lleis de l'Estat en català

D'acord amb el RD 489/1997, de 14 d'abril, aquest any s'ha arribat a un acord amb el Govern central gràcies al qual el BOE publica un suplement en català per primer cop a la història.

a) Això ha permès que des del mes d'abril s'hagin publicat en català les lleis estatals aprovades el 1998 amb una periodicitat mensual. De moment s'han publicat 10 suplementos amb 68 normes amb rang de llei i 428 pàgines, i queden pendents de publicar les del mes de desembre amb 14 disposicions i 282 pàgines.

b) A partir del mes de gener es publicaran també els reglaments de desplegament de lleis i la transposició de normatives europees, cosa que significa multiplicar per tres el nombre de textos.

Aquesta mesura, que durant molts anys s'havia reclamat del Govern espanyol, té un efecte triple:

- És un gest d'acceptació del plurilingüisme estatal.
- Facilita l'ús del català a l'ensenyament del dret i la cita de les lleis en català a totes les actuacions administratives i judicials.
- Permet tenir en català les normatives europees.

c) Per tal de garantir l'ús d'un únic llenguatge i una sola terminologia jurídica a les lleis de Catalunya i a les de l'Estat, l'Entitat Autònoma del DOGC fa les versions catalanes amb l'assessorament del TERMCAT i la Direcció General de Política Lingüística. A més els departaments de Cultura, Presidència i Justícia, en col·laboració amb el Parlament de Catalunya, han elaborat unes normes per a la traducció al català de les lleis, que permeten fixar el llenguatge legislatiu català i unificar-lo. Aquestes normes seran editades properament.

VI.- L'ONOMÀSTICA

1.- La importància cultural de la toponímia

Un dels aspectes en què queda més clar el lligam entre la llengua pròpia i el territori, a Catalunya i a tot arreu, és el de la toponímia.

La perversió lèxica i ortogràfica dels noms de lloc i dels cognoms de les persones és una de les accions més comunes en totes les polítiques que pretenen esborrar el rastre d'una llengua sobre un país. Només cal viatjar per la Bretanya, per Alsàcia o per la Catalunya francesa, per exemple, per veure fins a quin punt la política de francesització i de desprestigi dels "patois" ha convertit llocs com Vilafranca de Conflent, Cotlliure o Prada, en Villefranche, Coullioure o Prades, o ha convertit cognoms com Giró en Giraud. I ben a prop de Barcelona podem recordar, encara, els San Baudilio, San Cucufate, Villanueva o Villafranca imposats pel franquisme.

Per evitar aquestes actuacions empobridores del patrimoni cultural de la humanitat, la setena Conferència Internacional sobre la normalització de noms geogràfics organitzada per les Nacions Unides i celebrada a Nova York del 13 a 22 de gener de 1998 ha recomanat als estats que en són membres l'estandardització de topònims basada en l'ús local de les formes dels noms.

El Govern de la Generalitat s'ha proposat aconseguir que a les conferències successives, la representació d'Espanya, que fins ara ha tingut en exclusiva l'Institut Geogràfic Nacional de Madrid, sigui compartida entre l'esmentat Institut i l'Institut Cartogràfic de Catalunya per tal de vetllar per l'ús de la toponímia catalana correcta en tots els mapes i cartes que representen els països de parla catalana.

La Llei de Política Lingüística ha donat un gran relleu a les qüestions d'onomàstica als articles 18 i 19 que en formen un capítol específic. En aquest primer any de vigència s'han fet actuacions importants tant en l'àmbit dels noms de lloc com en el dels noms de persona.

2.- El Nomenclàtor Oficial de Catalunya

En el camp de la toponímia, i d'acord amb la Resolució 563/V del Parlament de Catalunya (adoptada a proposta del Grup de CiU) s'ha constituït una comissió per elaborar el NOMENCLÀTOR OFICIAL DE CATALUNYA.

Hi participen l'Institut d'Estudis Catalans (Oficines d'Onomàstica), l'Institut Cartogràfic de Catalunya, l'Institut d'Estadística de Catalunya, els departaments de Cultura, d'Obres Públiques i de Governació, el Consorci per a la Normalització Lingüística, la Federació de Municipis de Catalunya i l'Associació Catalana de Municipis. El seu pressupost és de 38.361.000 pessetes, dels quals la Generalitat aporta el 84%.

El nomenclàtor contindrà 30.000 topònims, uns 750 per comarca, referents a caps de municipis i entitats de població, edificacions aïllades singulars, elements

orogràfics o hidrogràfics com són serralades, cims, valls, planes, rius, rieres o torrents, la xarxa de carreteres, els espais protegits els elements més destacats de la toponímia urbana. Tots ells quedaran adaptats a la normativa de l'IEC.

En aquest moment ja s'han processat 23 comarques i el treball estarà enllestit a finals del 1999, de manera que es podrà publicar dins de l'any 2000.

Un cop acabats els treballs de la Comissió, se'n farà una publicació divulgativa que comprendrà els mapes i els quadres estadístics de cada municipi. Aquesta edició serà en format electrònic i en paper i no és inclosa al pressupost abans esmentat.

3.- Un nou decret sobre toponímia

El nomenclàtor s'aprovarà per decret i, complementàriament, aquest mateix any 1999 es modificarà el decret 78/1991, de 8 d'abril, sobre l'ús de la toponímia, per tal d'ampliar les seves previsions a tota la toponímia oficialitzada, institucionalitzar la Comissió de Toponímia tal com fa anys es va fer al Quebec i establir una segona fase del seu treball que serà el VIARI OFICIAL DE CATALUNYA.

Un cop publicat oficialment el NOMENCLÀTOR les denominacions que hi figuren seran les úniques oficials a tots els efectes, de manera que:

- Els Ajuntaments els municipis dels quals tinguin una denominació que no s'hi ajusti, s'hi adaptaran.
- Tindrà la consideració de relació d'entitats de població en substitució de la de l'Estat que ara regeix.
- Tota la cartografia oficial i privada i les obres de referència, guies de viatge i de navegació, llibres de text i altres obres similars, s'hi hauran d'ajustar.
- En tota la retolació pública i privada, inclosa la purament informativa, la denominació dels topònims s'ajustarà a la que figurei al NOMENCLÀTOR.

4.- Els criteris per a l'ús dels topònims estrangers

Atesa la importància de comptar amb uns criteris uniformes per a la traducció de noms de lloc del català a d'altres llengües i a l'inrevés, la Direcció General de Política Lingüística en contacte amb l'IEC, ha elaborat unes instruccions que, un cop editades, s'utilitzaran a tota l'Administració de la Generalitat. Cal esperar que tinguin la mateixa acceptació social que han tingut les normatives precedents sobre majúscules i minúscules i sobre abreviacions editades els darrers anys.

5.- La correcció de noms i cognoms

L'article 19 de la llei lingüística permet a les persones interessades corregir les incorreccions lingüístiques dels noms i cognoms que constin en el Registre Civil per mitjà d'un procediment molt breu que consisteix en la simple manifestació en aquest sentit efectuada davant la persona encarregada del Registre Civil sense altre

requisit que l'aportació d'un certificat que acrediti la correcció lingüística de la forma proposada.

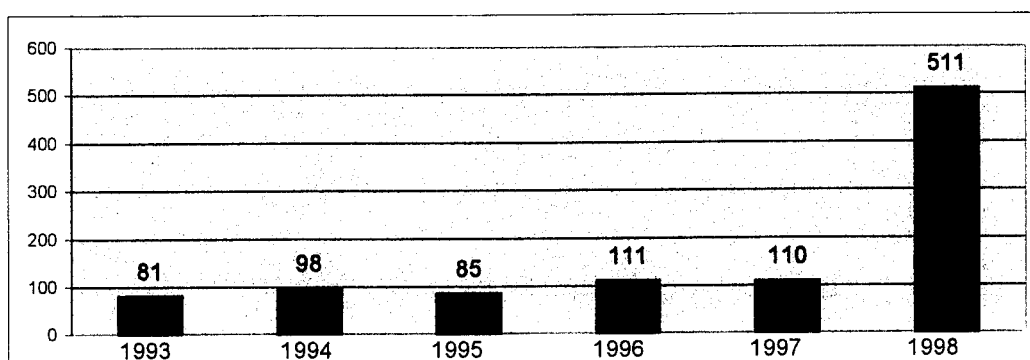
Fins ara, la legislació estatal del Registre Civil obligava a instruir un expedient amb justificació de les causes que motivaven la petició i aportació de proves documentals i testificals que havia de resoldre el Ministre de Justícia.

D'acord amb l'article 19 de la llei, s'ha aprovat el **Decret 208/1998, de 30 de juliol, pel qual es regula l'acreditació de la correcció lingüística dels cognoms**. Segons aquest decret els òrgans competents per a lliurar les certificacions esmentades són l'Institut d'Estudis Catalans i la Direcció General de Política Lingüística pel que fa als cognoms catalans, i l'Oficina de Foment i Ensenyament de l'Aranès, pel que fa als cognoms aranesos.

L'any passat, 511 ciutadans (444 després de l'aprovació del decret) han sol·licitat la certificació necessària per obtenir en el Registre Civil la constància normativament correcta en català de llurs noms i cognoms.

Unes dades estadístiques sobre l'evolució de la petició de certificacions per acreditar la grafia correcta del cognom en els darrers anys ajuden a veure que la tramitació de la llei i l'aprovació del decret, a més de ser una millora de l'estatus jurídic de la llengua catalana, han tingut una repercussió directa en el ciutadà, cosa que **ha facilitat que en el darrer any demanessin la correcció ortogràfica del cognom un nombre de persones superior al de la suma dels darrers cinc anys**:

1993	81
1994	98
1995	85
1996	111
1997	110
1998	511

La llei no obliga ningú a fer la correcció ortogràfica del cognom, però facilita als ciutadans que volen corregir-lo els tràmits que calia fer.

La majoria de peticions dels ciutadans fan referència a simples correccions ortogràfiques, com són les de canvi d'Albardané per Albardaner, Boguñá per

Bogunyà, Cruañas per Cruanyes, Iglesias per Iglésies, Llorens per Llorenç, Punsich per Ponsic o Pascual per Pasqual.

Atesos els dubtes que alguns jutges encarregats del Registre Civil havien plantejat en relació amb l'aplicació conjunta de la normativa lingüística i la del Registre Civil, el decret s'ha completat amb les **instruccions de la Direcció General de Política Lingüística de 20 d'Octubre i de la Direcció General dels Registres i del Notariat del Ministeri de Justícia d'11 de desembre**, que delimiten els supòsits d'aplicació directa de la legislació catalana i aquells en què cal, encara, el procediment. Així:

a) Correcció de la grafia normativament incorrecta del nom o del cognom, per a la qual només és necessària la manifestació de l'interessat i el certificat de la Direcció General o de l'Institut d'Estudis Catalans.

b) La traducció d'un cognom al català o la seva adaptació a la grafia catalana, per a les quals cal encara la instrucció d'un expedient que ha de resoldre el ministre de Justícia o el jutge de Primera Instància, segons el cas.

VII.- L' ENSENYAMENT

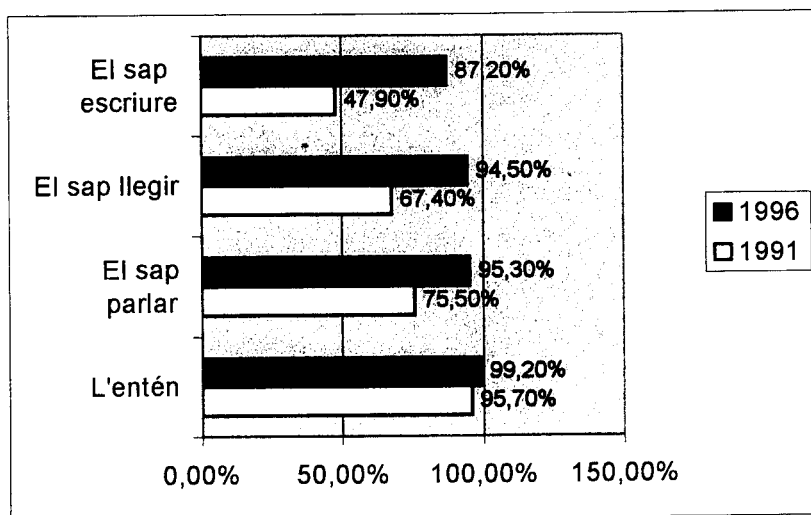
1.- L'ensenyament no universitari

La Llei de Política Lingüística consolida el sistema d'ensenyament de conjunció lingüística en el qual tots els nens i nenes de Catalunya reben l'educació sense separació per grups ni classes per raó de llengua.

Els articles 20 i 21 de la llei consoliden el sistema que s'havia seguit primer a partir del decret 362/1983, de 30 d'agost, i dels decrets 75/1992, de 9 de març; 332/1994, de 4 de novembre, i 82/1996, de 5 de març, i li donen un rang jurídic superior, seguint els criteris de la sentència del Tribunal Constitucional 337/1994, de 23 de desembre i també els de les sentències 185/1989, de 27 de novembre, i 19/1990, de 12 de febrer.

Com a conseqüència de la política d'ensenyament, **el cens de 1996 indica que el grup de població d'entre 10 i 14 anys, que l'any 1991 tenien entre 5 i 9 anys, dona aquesta evolució en el percentatge de coneixement de català:**

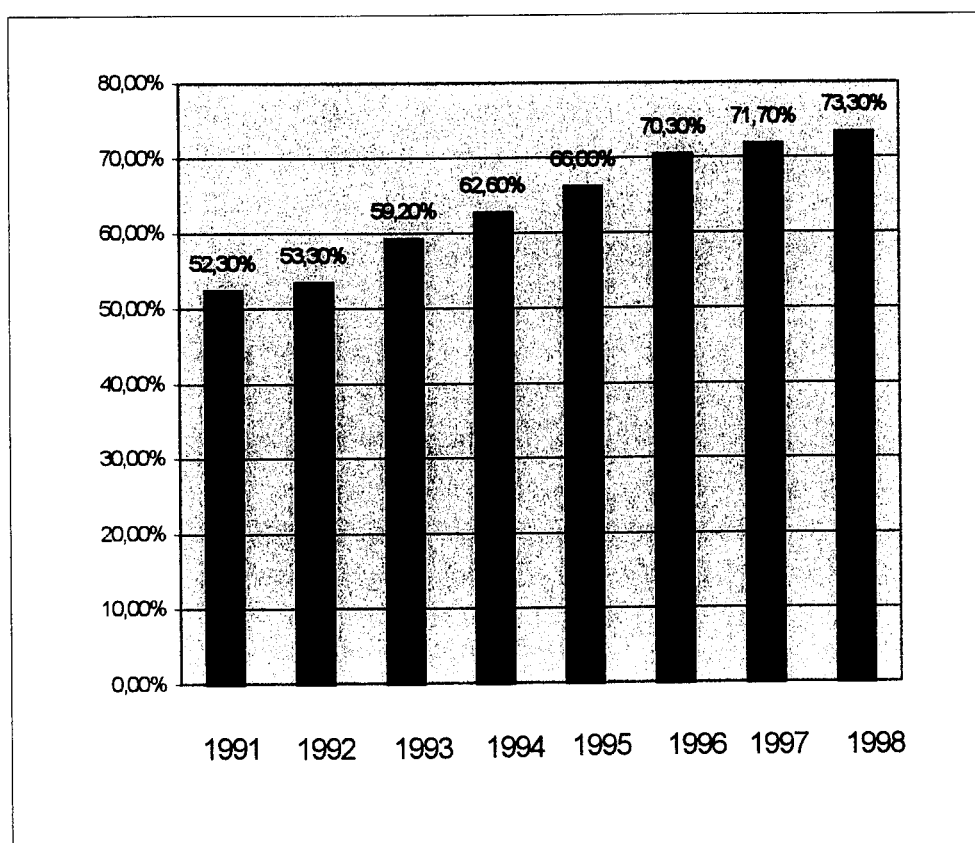
	1991, entre 5 i 9 anys	1996, entre 10 i 14 anys
L'entén	95,7%	99,2 %
El sap parlar	75,5%	95,3 %
El sap llegir	67,4%	94,5 %
El sap escriure	47,9%	87,2 %

Un 20% de nois i noies que no sabien parlar el català fa cinc anys, ara el parla gràcies, principalment, a l'ensenyament. Si el sistema educatiu fos diferent, molts d'aquests nois i noies no tindrien aquest coneixement i, per tant, estarien en desavantatge en relació amb els que dominen les dues llengües.

Les dades d'ús del català per part dels estudiants que fan les proves d'accés a la universitat confirmen el paper fonamental de l'ensenyament en l'extensió del coneixement del català. Aquestes dades han evolucionat així:

1991	52,3%
1992	53,3%
1993	59,2%
1994	62,6%
1995	66,0%
1996	70,3%
1997	71,7%
1998	73,3%

2.- L'ensenyament universitari

a) Sovint es pretén acusar la política lingüística de la Generalitat d'un suposat tancament a l'exterior que empobreix el país. Un dels punts que s'acostuma a indicar és la dificultat que comportaria l'existència del català per a la vinguda a Catalunya d'estudiants dels programes ERASMUS.

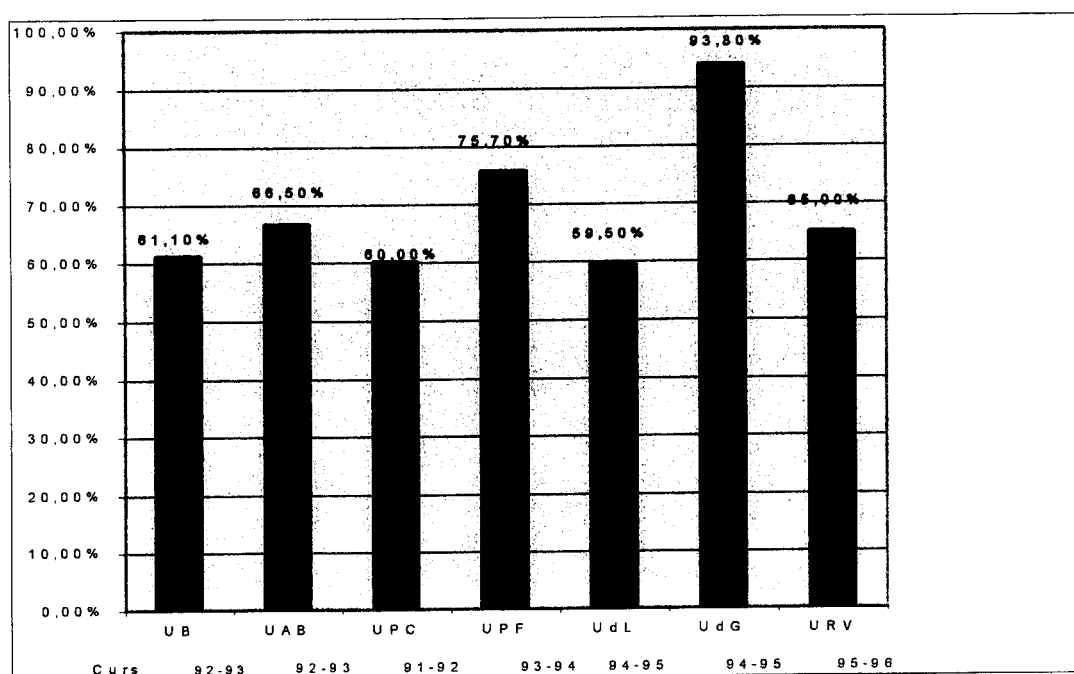
Les xifres dibuixen una realitat ben diferent: **Catalunya és la primera regió universitària d'Espanya en nombre d'estudiants estrangers en programes Erasmus**, i l'evolució d'alumnes en aquests darrers anys ha estat creixent a totes les universitats de Catalunya. En conjunt, el seu nombre total és:

Curs 1992/93	1.032
Curs 1996/97	1.978
Curs 1997/98	2.305

b) El sistema d'ensenyament universitari que estableix l'article 22 de la Llei 1/1998 és similar al que preveia la Llei de Normalització Lingüística. Un sistema en el qual cada professor escull l'idioma de la docència i cada alumne tria lliurement la llengua oficial que vol usar.

En aquest moment el percentatge de docència en català al conjunt de les universitats catalanes és variable segons les facultats i les universitats i depèn sobretot de les matèries tractades, de l'existència de manuals universitaris i del professorat. **Les dades més recents sobre l'ús del català a la docència són les següents:**

<u>Universitat</u>	<u>Docència en català</u>	<u>Curs</u>
UB	61,1%	92-93
UAB	66,5%	92-93
UPC	60,0%	91-92
UPF	75,7%	93-94
UdL	59,5%	94-95
UdG	93,8%	94-95
URV	65,0%	95-96

Hi ha variacions importants entre facultats, de manera que a la UB, per exemple, oscil·len entre el 28,2% d'empresarials i el 86,1% de geologia, i a la UAB entre el 24,2% de traducció i interpretació i el 88,8% de l'Escola Universitària de Mestres de Sant Cugat.

c) L'article 22.2 de la llei lingüística estableix que el Govern de la Generalitat, les universitats i les institucions d'ensenyament superior han d'adoptar les mesures pertinents per garantir i fomentar l'ús del català a les activitats docents, no docents i de recerca.

Aquestes mesures s'adrecen, sobretot, a:

- Garantir que el professorat conegui el català, tal com preveu l'article 24.3 de la llei. En aquest punt les universitats de Barcelona i Autònoma han establert que el professorat contractat haurà d'acreditar aquest coneixement i, d'acord amb el Departament de Cultura, s'han fixat els nivells de català assimilables als de la Junta Permanent de Català de la Direcció General de Política Lingüística. S'han dut a terme exàmens en dues convocatòries i el percentatge d'aprovat supera el 90%.

- Fomentar l'edició de llibres de text en català, cosa que ha beneficiat 147 títols el 1997 i 64 el 1998. El total de llibres de docència universitària actualment en catàleg és de 1.210.

- Mantenir els serveis lingüístics universitaris, que en conjunt tenen 40 persones directament adscrites, que actuen com a organismes responsables de la política de les universitats en aquest àmbit. Aquests serveis permeten oferir a cada universitat serveis d'ensenyament i d'assessorament a tots nivells, des de l'organització de cursos per a professors o alumnes, fins al manteniment de centres d'autoaprenentatge o l'organització d'actes de dinamització.

3.- L'ensenyament d'adults

a) La situació sociolingüística de Catalunya requereix, a més d'una política d'ensenyament reglat del català a l'escola, una política d'ensenyament d'adults que permeti a les persones que van cursar els seus estudis en moments en què el català era absent de l'escola adquirir-ne els coneixements necessaris per desenvolupar la seva feina.

D'altra banda, un país socialment obert i d'acollida com és Catalunya ha de fer també una política d'ensenyament de la llengua del país als nous ciutadans que arriben cada dia.

b) Per això la Generalitat té programes específics de formació d'adults que organitza i gestiona el Departament de Benestar Social. Aquests programes, que pretenen sobretot la millora de les oportunitats socials de col·lectius molt determinats, contenen també l'ensenyament del català com a element essencial d'integració i de promoció social.

c) D'altra banda, el CONSORCI PER A LA NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA DE CATALUNYA, format per la Generalitat i 130 ajuntaments i consells comarcals, segueix oferint cursos de català per a adults vinculats exclusivament a política lingüística i distribuïts per tota la geografia de Catalunya.

El curs 97/98 s'han ofert 1.917 cursos de català als quals han assistit 35.571 alumnes i s'ha augmentat la tendència a prioritzar, tant sectorialment com territorialment, els àmbits amb menys coneixements de català.

Així, d'aquests cursos 610 (el 32%), als quals han assistit 10.636 alumnes (el 30%), han estat de nivell llindar, és a dir, el més elemental, que s'adreça bàsicament a persones que no parlen el català.

Territorialment, del conjunt de cursos corresponen:

Barcelonès	696 (36,3%)
Baix Llobregat	263 (13,7%)
Vallès Occidental	230 (12,0%)
Vallès Oriental	103 (5,4%)
Resta	625 (32,6%)

d) Pel que fa a l'acreditació del coneixement de català per part de la població adulta, la Direcció General de Política Lingüística n'ha administrat, com cada any, les proves dels certificats generals i específics.

El nombre d'inscrits per certificats generals en el període 1995-1998 ha estat el següent:

	<u>1995</u>	<u>1996</u>	<u>1997</u>	<u>1998</u>
Certificat A	596	523	421	492
Certificat B	12.165	10.786	9.121	11.561
Certificat C	19.850	20.078	19.332	21.050
Certificat D	2.797	2.937	2.448	2.876

VIII.- LA RÀDIO I LA TELEVISIÓ

1.- Els mitjans de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió

a) L'article 25 de la Llei de Política Lingüística consolida el sistema de mitjans de comunicació institucionals que preveia la Llei 7/1983, de 18 d'abril de Normalització Lingüística i que estableix la Llei 10/1983, de 30 de maig, de creació de l'ens públic de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió.

No cal dir que el paper de TV3 i de Catalunya Ràdio en el procés de recuperació de la llengua catalana ha estat i segueix essent fonamental.

b) L'any 1998, TV3 i Canal 33 han emès un total de 7.600 hores en català. Pel que fa a la TV via satèl·lit, s'han emès un total de 13.410 hores repartides en 6.570 des del SAT (via digital) i 6.750 hores des del canal Internacional (via Astra).

Per audiència, TV3 ha estat per segon any consecutiu la cadena més seguida a Catalunya i ha mantingut una mitjana d'audiència en tot l'any 1998 del 23,6% a la qual s'ha de sumar el 5,7% del Canal 33.

La suma de les audiències de les dues cadenes, el 29,3%, supera en dues dècimes la de 1997 que va ser de 29,1%.

L'èxit d'audiència de la televisió institucional garanteix una presència del català a l'espai de comunicació que s'aproxima a la tercera part del públic.

c) La suma de les audiències de les emissores de Catalunya Ràdio ha estat d'unes 450.000 persones.

Catalunya Ràdio, Catalunya Informació i Catalunya Música han emès un total de 26.280 hores en català.

2.- Les emissores de radiodifusió privada

a) L'article 26 de la llei estableix quotes d'emissió en català i de cançó catalana per a les emissores de ràdio de concessió atorgada per la Generalitat. Aquest punt és important per introduir el català en àmbits on encara té poca presència i per arribar en català a un públic que ordinàriament no escolta les emissores institucionals catalanes.

Les dades d'audiència de les diverses cadenes dels mesos octubre i novembre de 1998 permeten veure per què això és important:

<u>Emissores</u>	<u>Oients</u>
Catalunya Ràdio	441.000
Cadena SER	422.000
RNE Radio1	279.000
ONDA CERO	253.000
COPE	245.000
COM RADIO	170.000
ONDA RAMBLA	156.000

Les cadenes estatals emeten principalment en llengua castellana i, a determinades hores, sobretot els programes per a tot l'Estat, tenen sovint els seus màxims d'audiència.

Les situacions són molt diverses i la programació diària en català de les emissores d'aquestes cadenes oscil·la entre el 6% i el 25%. L'estudi de Josep M. Martí, La ràdio a Catalunya, editat l'any 1997, indica en aquest punt que el **conjunt d'emissores generalistes, incloses Catalunya Ràdio i Ràdio 4, programa en català només el 30%** del temps d'emissió i si només es tenen en compte les emissores comercials el percentatge baixa al 10%. Aconseguir que de manera progressiva i en un període de temps raonable s'arribi al 50% del temps serà una fita important per a la difusió social de la llengua catalana, que en definitiva és l'objectiu de la Llei 1/1998.

b) Per això un dels decrets que el Govern ha aprovat enguany per desplegar la llei ha estat el decret 269/1998, de 21 d'octubre, del règim jurídic de les concessions per a la prestació del servei de radiodifusió sonora en ones mètriques amb modulació de freqüència per a emissores comercials.

El decret té 15 articles i deu disposicions addicionals, transitòries i finals, i té per objecte, a més del desplegament de la llei, altres aspectes tècnics i jurídics com l'adaptació a les lleis estatals 13/1995, de 18 de maig, de contractes de les administracions públiques i 11/1998, de 24 d'abril, general de telecomunicacions.

Pel que fa a la **quota d'emissió en català**, l'article 6.6 estableix l'obligació del concessionari d'usar la llengua catalana en les seves emissions de forma que, com a mínim, el 50% del temps d'emissió sigui en llengua catalana i que l'ús del català es distribueixi equitativament en totes les franges horàries.

Això no obstant, les emissores que actualment formen part de **cadena d'abast estatal podran excloure de l'obligació d'emetre en català fins a un màxim de sis hores consecutives**, que no computen per a l'establiment de la base de càlcul de la quota.

L'obligació d'emetre almenys el 50% del temps en català només és efectiva per a les emissores de nova concessió i a les quals es renovi la que ja tenien, de manera que l'aplicació de la nova normativa serà progressiva. Amb data de 9 de novembre s'ha convocat el concurs per a la concessió d'un total de 39 emissores.

Això no obstant, la disposició transitòria primera preveu que el Govern pot autoritzar que l'aplicació de la quota d'emissió entri en vigor simultàniament a totes les

emissores d'una cadena (i també a aquelles que ho sol·licitin ateses les característiques de llur audiència), si bé aquesta autorització comportarà que inicialment totes les emissores de la cadena emetin el 25% del temps en català i que en un màxim de quatre anys arribin al 50%.

Pel que fa a les **quotes de cançó catalana i aranese**, l'article 6.7 del decret, d'acord amb la llei, estableix que els concessionaris han de garantir que en la programació de música cantada com a mínim el 25% siguin cançons interpretades en llengua catalana o en aranès. Això no obstant la Direcció General de Radiodifusió i Televisió pot autoritzar l'exclusió d'aquesta obligació a les emissores especialitzades en música clàssica o folklòrica que ho sol·licitin.

La disposició addicional primera estableix que l'emissió de cançons catalanes o araneses en períodes de màxima audiència computa doble. També en aquest àmbit hi ha una normativa transitòria que permet que el Govern, a petició de la persona interessada, faculti l'aplicació progressiva de la quota en un període màxim de quatre anys sempre que el primer any s'arribi al 10% com a mínim i hi hagi increments anuals de cinc punts sobre el total d'emissió de música cantada.

El decret té en compte la realitat de l'aranès a l'article 6.6, que estableix que les emissores que tenen la seva zona de servei a la Val d'Aran han de garantir una presència significativa de l'aranès i que la meitat del temps d'emissió en aquesta llengua es descompta del percentatge mínim d'emissió en català.

c) A més de l'aprovació del decret, i d'acord amb l'estratègia de combinar normativa i acord que s'està seguint, el 21 de setembre es va signar un conveni de col·laboració amb l'ASSOCIACIÓ CATALANA DE RADIODIFUSIÓ PRIVADA, formada per 36 emissores comercials distribuïdes per tot Catalunya.

El proper mes de febrer se signarà un conveni similar amb l'Asociación Española de Radiodifusión Comercial, que agrupa les grans cadenes amb implantació estatal, entre les quals figuren la SER, la COPE i ONDA CERO.

3.- El suport a la cançó catalana

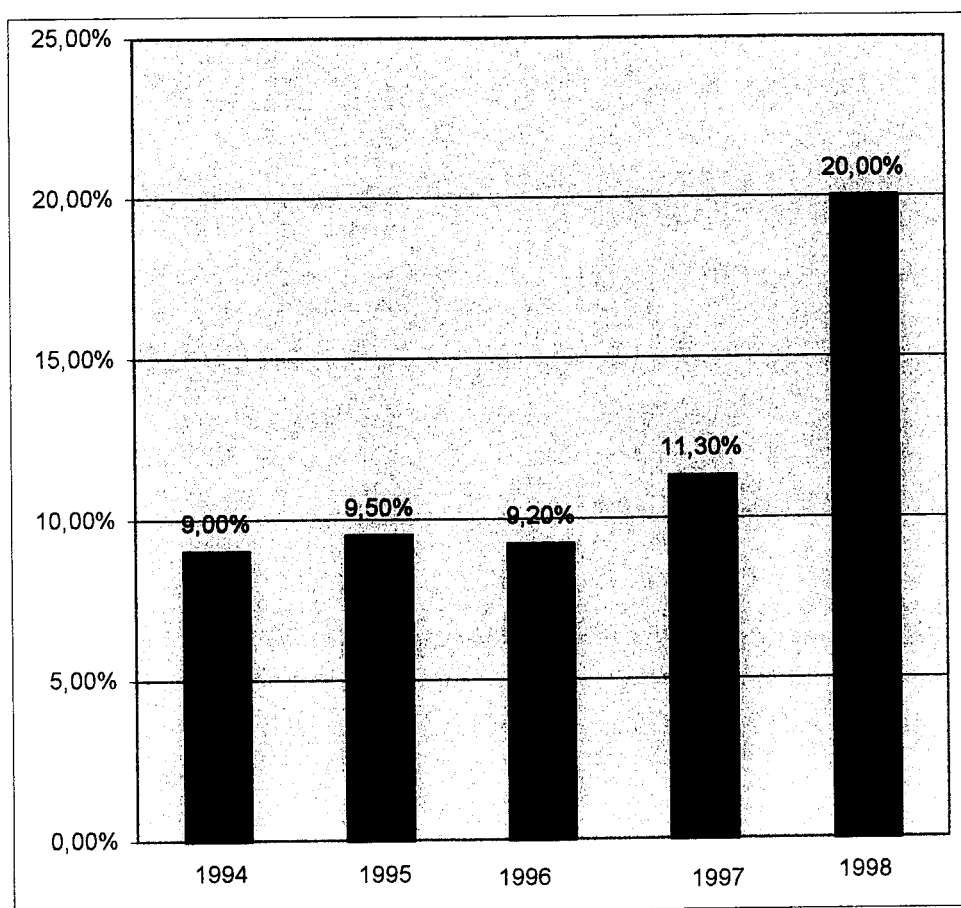
L'establiment de quotes de cançó catalana a la programació musical de les emissores de ràdio és una mesura que ha d'afavorir la seva difusió, però el Govern ha seguit actuant en polítiques específiques de suport i de foment a la cançó i a la seva difusió per via discogràfica.

L'any 1998, el Departament de Cultura ha aportat 44.580.000 pessetes en subvencions a un total de 27 produccions discogràfiques. Part d'aquests ajuts són a l'edició i producció, la promoció, la compra d'exemplars o el finançament de vídeoclips. També s'ha seguit oferint suport al moviment coral de Catalunya.

IX.- LA PREMSA ESCRITA

L'any 1998 la premsa escrita en català ha experimentant una evolució molt positiva. El percentatge de diaris en català venuts a Catalunya ha tingut la següent evolució:

1994	9,0%
1995	9,5%
1996	9,2%
1997	11,3%
1998	20,0% (estimació pendent d'OJD)

1.- La premsa en català

Aquesta evolució no és un efecte directe de la llei, però sí que l'és indirecte, atès que la seva tramitació va sotraguejar la societat catalana i la va conscienciar de la necessitat de més presència social del català.

Sí que es deu a l'obra de Govern de la Generalitat que, d'una banda, ha permès l'augment del coneixement de l'habilitat de la lectura en català per part de la població general i, d'altra banda, ha donat suport continuat a les publicacions periòdiques en català.

Només en el trienni 1996-1998 s'han atorgat ajuts a publicacions en català per un import de **1.776,6 milions de pessetes** (523.345.000 el 1996, 548.665.191 el 1997 i 704.550.856 el 1998).

Els pressupòsits d'aquest avenç són:

- La continuïtat del diari AVUI, amb més de 34.000 exemplars de vendes diàries de mitjana.
- La consolidació de la premsa diària comarcal en català, amb quatre capçaleres que, segons l'OJD de 1997, assoliren en conjunt una difusió de 37.500 exemplars diaris.

	<u>1995</u>	<u>1996</u>	<u>1997</u>	
EL PUNT	17.894	18.555	20.931	
REGIÓ 7	8.692	8.500	8.543	
DIARI DE GIRONA	5.945	5.395	5.915	
EL NOU 9 (V.O.)	1.262	2.105	2.110	

Cal remarcar, un cop més, la importància del paper de la premsa local i comarcal no diària com a element d'arrelament territorial amb una importància indiscutible per a la informació més propera al ciutadà i com a escola de professionals. A Catalunya hi ha 150 capçaleres locals i 30 de comarcals en català, algunes amb tiratges superiors als 5.000 exemplars com són EL 9 NOU d'Osona (13.392), EL TRES DE VUIT (6.009), o EL DIARI DE VILANOVA (5.848).

2.- Els diaris amb edició catalana

L'aparició en els darrers mesos de l'any 1997 de les edicions catalanes de dos diaris (SEGRE i EL PERIÓDICO) que fins aleshores sortien només en castellà ha estat decisiva per a l'augment del pes de la premsa escrita en català atès que la versió catalana d'ambdós ha tingut un èxit remarcable.

L'edició en català del SEGRE, va aconseguir entre setembre i desembre de 1997 una mitjana de vendes diàries de 4.629 exemplars (36,6% del total de l'edició) que l'any 1998 ha augmentat.

La d'EL PERIÓDICO, entre novembre 1997 i agost 1998 ha tingut una mitjana de 84.646 exemplars diaris venuts, que significa el 40,74 % de les seves vendes a Catalunya. Fonts del mateix diari indiquen que hi ha variacions pel que fa a l'edat i la distribució territorial dels lectors. Per grups d'edat, els lectors de 18 a 24 anys arriben al 44,0% i els d'entre 25 a 34, al 45,3%; i per distribució territorial, oscil·la entre el 57,6% a Girona i el 38,9% a Barcelona.

El Govern de la Generalitat ha donat suport econòmic a EDICIONES PRIMERA PLANA per fer possible l'edició de El Periódico en català i està en disposició de donar suport a altres iniciatives empresarials tendents a iniciar versions catalanes de diaris editats actualment en castellà.

Finalment, cal remarcar que tècnicament l'edició doble d'aquests diaris ha estat possible gràcies a l'ús de sistemes de traducció automàtica (EL SEGRE) o assistida (EL PERIÓDICO), cosa que ha permès desenvolupar instruments d'enginyeria lingüística, la importància dels quals reconeix l'article 29 de la Llei de Política Lingüística.

3.- Les noves publicacions periòdiques

També cal tenir en compte l'aparició de setmanaris o revistes sectorials en els darrers mesos, com són DOSSIER ECONÒMIC, DESCOBRIR CATALUNYA, BARÇA, o la REVISTA DELS SÚPERS (aquesta última amb vendes de 40.000 exemplars) o el suplement d'agenda de LA VANGUARDIA, QUÈ FEM?, que han tingut èxits considerables en els seus àmbits respectius.

És destacable també l'esforç continuat i la qualitat del setmanari d'informació general EL TEMPS o de les revistes culturals SERRA D'OR i REVISTA DE CATALUNYA.

4.- Les agències de notícies en català

Els acords del Departament de Cultura amb les agències EFE i EUROPA PRESS han fet possible serveis de notícies en català, mitjançant els quals ambdues agències han iniciat serveis en català. L'aportació del Departament ha estat en conjunt de 29.000.000 de pessetes en tres anys.

El 85% dels clients de l'Agència EFE a Catalunya han optat lliurement per rebre el servei en català, la qual cosa ha fet plantejar a l'empresa l'ampliació de l'oferta en català a les notícies esportives d'EFE ESPORTS. Aquest servei començarà a funcionar, amb el suport de la Generalitat, la propera primavera, cosa que permetrà passar del centenar de notícies diàries servides en català a aproximadament 160.

X.- EL LLIBRE EN CATALÀ

1.- El llibre a Catalunya

El sector del llibre és un dels més emblemàtics del món cultural i el mitjà tradicional de difusió i conservació del coneixement. A Catalunya té una gran importància econòmica. Així, la producció editorial a Catalunya significava, pel volum de vendes al mercat interior a preu de tapa més IVA 200.918 milions de pessetes l'any 1992 i 214.351 milions de pessetes l'any 1993.

Pel que fa a títols editats, l'any 1996 se'n van inscriure a l'ISBN 16.600 i el 1997, 20.468, que representen, respectivament, el 33,1% i el 37,3% dels inscrits a tot Espanya.

2.- El llibre en català

L'edició del llibre en català representa només una part d'aquesta producció i pateix una problemàtica diversa per causa de la dimensió del mercat, de la situació sociolingüística del país, de la competència comercial i de preu del llibre en castellà que procedeix molt sovint de fora de Catalunya, i de les circumstàncies històriques. Si el conjunt de la producció editorial espanyola va ser el 1996 de 50.159 títols i el 1997 de 54.943, l'edició en català en el conjunt de l'Estat va ser de 6.064 i 6.856 respectivament.

Les estimacions del sector per a l'any 1998 són de 7.357 títols, amb un total de 23.071.870 exemplars produïts que representen per a les editorials un volum de facturació de 34.072 milions de pessetes.

La política de la Generalitat en aquest camp ha estat decisiva per assegurar un mercat català del llibre, i s'ha fonamentat en:

- Ajuts directes per la via del suport genèric (de 190 milions de pessetes, el 1998).
- L'incentiu indiscutible que l'ensenyament en català és per al sector del llibre de text (el 31% dels títols editats i el 42% dels exemplars produïts l'any 1998).
- El suport i la promoció a determinades edicions.
- El foment dels autors catalans, que es realitza sobretot per mitjà de la Institució de les Lletres Catalanes.

XI.- LA CINEMATOGRAFIA

1.- El sector del cinema a Catalunya

El cinema és una de les primeres indústries del lleure i un dels sectors de les anomenades indústries culturals de més incidència social, en especial entre el jovent. Segons estimacions del sector que confirma l'estudi Cinema en català encarregat pel Departament de Cultura el passat mes de juny, més de la meitat dels espectadors de les sales de cinema té entre 15 i 29 anys.

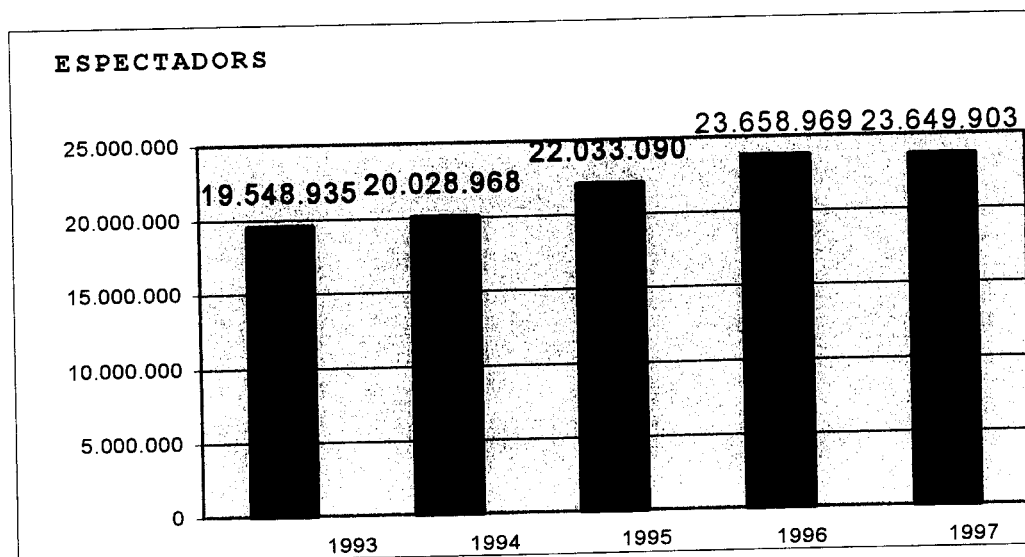
Les xifres d'espectadors i de recaptació a les sales de cinema els darrers anys han estat les següents:

Espectadors

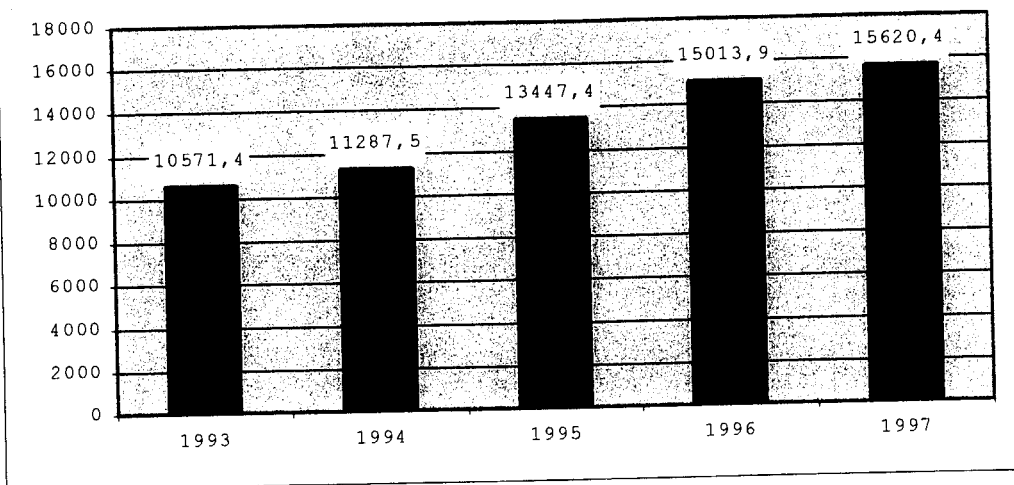
1993.....	19.548.935
1994.....	20.028.968
1995.....	22.033.090
1996.....	23.658.969
1997.....	23.649.903

Recaptació

1993.....	10.571,4	milions de pessetes
1994.....	11.287,5	
1995.....	13.447,4	
1996.....	15.013,9	
1997.....	15.620,4	

RECAPTACIÓ EN MILIONS

Això significa un mercat important, en termes absoluts i en termes relatius:

- Catalunya és **EL PRIMER MERCAT EUROPEU** en la relació de nombre d'espectadors per habitant (3,88), davant d'Irlanda (3,17), el conjunt d'Espanya (2,65), França (2,35), Gran Bretanya (2,11), Alemanya (1,62) i Itàlia (1,61).

- Catalunya és **EL SISÈ MERCAT EUROPEU** pel que fa al nombre d'espectadors, després de França, Alemanya, Anglaterra, Itàlia i el conjunt d'Espanya. Cal remarcar-ho perquè a tots els països esmentats els productes estrangers es doblen a la llengua del país. Catalunya està per davant de Bèlgica, dels Països Baixos, de Suècia, Suïssa, Àustria, Noruega, Irlanda, Dinamarca, Portugal, Grècia o Finlàndia.

- Catalunya és **EL VUITÈ MERCAT EUROPEU** pel que fa a la recaptació. Els dos que li passen davant a més dels cinc abans esmentats són Suïssa i Suècia. El primer és una extensió de mercats que doblen (França, Alemanya i Itàlia) i Suècia no ha tingut mai cap tradició de doblatge però les pel·lícules infantils s'hi doblen a càrrec dels distribuïdors, el mateix que passa a Flandes i els Països Baixos.

2.- La presència del català al cinema

La presència de la llengua catalana en els doblatges és molt minoritària, la qual cosa, que sumada a la poca producció en VO catalana, comporta una limitada presència d'aquesta llengua als cinemes.

El percentatge de títols en català sobre el total de títols exhibits és del 7,3%.

Ara bé, aquests títols, especialment els de productes doblats, tenen sempre una distribució insuficient. Així, per nombre de còpies, si es tenen en compte les 300 pel·lícules més vistes a Catalunya l'any 1997, sobre una estimació de 3.647 còpies doblades al castellà distribuïdes a Catalunya només 82 van ser doblades al català, que és un percentatge de còpies del 2,25%.

Com a conseqüència d'aquesta oferta el percentatge dels espectadors de pel·lícules en VO catalana o doblades al català només va arribar a l'1,84% dels espectadors (435.986 sobre 23.649.903 l'any 1997).

D'aquesta manera els cinemes a Catalunya empenen menys el català que no pas els jutjats i són un espai en què el català hi és aliè com si, pel que fa a la llengua, gaudissin d'estatut d'extraterritorialitat.

I això és degut a la política de les grans distribuïdores. El Departament de Cultura ha fet, des de 1992, una política continuada d'oferta de subvenció al doblatge. S'han pagat sovint fins i tot les còpies i publicitat i només LAUREN FILMS, de Barcelona, i BUENA VISTA INTERNACIONAL (distribuïdora de la Disney), de Madrid, han acceptat de doblar alguns títols d'impacte amb regularitat.

L'estímul que per al doblatge de produccions europees ha estat la llei de l'Estat 17/1994, de 8 de juny, de Protecció i Foment de la Cinematografia i el decret de 81/1997, de 24 de gener, no ha estat aprofitat. Aquestes normes incorporaren, a instància del Grup Català al Congrés, un tractament favorable a efectes d'obtenció de les llicències de doblatge atorgades per l'Estat a les pel·lícules europees que es doblen a més d'una llengua espanyola. Quan s'han doblat pel·lícules europees a l'empara d'aquesta normativa s'han distribuït amb evident desproporció respecte a les còpies en castellà. Uns exemples de 1997 ho corroboren:

El pacient anglès,	5 còpies en català sobre 22 en castellà
El demà no mor mai,	6 sobre 36
El Sant,	4 sobre 37
Criatures ferotges,	4 sobre 24

Una oferta així és una greu discriminació per a la llengua catalana a Catalunya i actua com a fre per a l'ús públic del català, en especial entre el jovent.

Segons l'estudi Cinema en català abans esmentat, el 68,4% de la població (dos de cada tres catalans) considera que a Catalunya es fan molt poques pel·lícules en català. Aquesta és l'opinió del 81% dels entrevistats d'entre 15 i 34 anys, és a dir, dels qui més van al cinema.

3.- El Decret 237/1998, de 8 de setembre

Per superar aquesta situació, i d'acord amb l'article 28.3 de la Llei de política lingüística, el Govern ha aprovat el decret 237/1998, de 8 de setembre, sobre mesures de foment de l'oferta cinematogràfica doblada o subtitulada en llengua catalana.

El decret estableix una quota de distribució i una altra de pantalla i va rebre un suport polític i social considerable.

Segons una enquesta de l'Institut Opina, publicada per La Vanguardia el 29 de juny de 1998, rebia el suport del 55,6% de la població. Segons una altra enquesta del Govern realitzada per Line Staff entre el 13 i el 15 de juliol, el 76,76% el trobava necessari. L'estudi Cinema en català realitzat per l'Institut DYM el mes de juny,

indicava que el **83,6% dels enquestats trobava justes les quotes del 50%** de pel·lícules en català.

a) D'acord amb el decret, pel que fa a la **quota de distribució**, caldrà doblar també al català les pel·lícules que es distribueixin en versió doblada a Catalunya:

- Amb més de setze còpies (divuit en el període transitori), que de fet corresponen a les de major audiència.

- Les d'animació adreçades al públic infantil.

- En conjunt, cada companyia ha de distribuir anualment en versió doblada al català almenys el 25% de les còpies doblades distribuïdes a Catalunya.

- El mateix percentatge del 25% s'estableix per a les obres subtítulades.

Com a efecte d'aquesta quota, en tres anys, es pretén aconseguir un salt de l'1,8% d'entrades venudes en català a un mínim del 25%, és a dir, de 436.000 espectadors a més de 5.000.000 d'espectadors.

També es pretén passar de les 10 o 12 pel·lícules doblades al català cada any a unes 50 o 60. Per als distribuïdors s'estima el cost entre el dos i el tres per cent del volum de negoci a Catalunya.

Si l'any 1998 el decret hagués estat vigent, s'haurien vist en català pel·lícules com:

TITANIC
DEEP IMPACT
PRIMARY COLORS
LA ESPADA MÀGICA
LA SIRENITA
MR. MAGOO
PERDIDOS EN EL ESPACIO
ARMAGEDDON
GODZILLA
DR. DOLITTLE
SALVAD AL SOLDADO RYAN
EL HOMBRE QUE SUSURRABA A LOS CABALLOS
PEQUEÑOS GUERREROS
ALGO PASA CON MARY
TU A LONDRES Y YO A CALIFORNIA
EL PRÍNCIPE DE EGIPTO

b) Pel que fa a l'exhibició es preveu una **quota de pantalla**, per raó de la qual en còmput anual:

- Cada sala ha de programar un 25% de sessions amb pel·lícules doblades o subtítulades al català. Durant tres anys, el percentatge serà del 20%.

- Per facilitar el compliment d'aquesta quota i afavorir el cinema català, l'exhibició de productes en versió original catalana computa doble.

- Les xarxes d'exhibició i les multisales poden complir la quota de pantalla en el conjunt de les cadenes, per tal d'adequar millor la normativa a la realitat de cada sala i localitat.

Amb això es pretén aconseguir que el cinema en català deixi de ser un estrany a les sales catalanes (i de Barcelona) i que arribi a tot Catalunya.

c) El Govern de la Generalitat vol aplicar la nova normativa en contacte amb distribuïdors i exhibidors amb la voluntat de:

- Mantenir una línia d'ajuts al doblatge, que en cap cas arribarà a cobrir tot el seu cost.

- Establir una relació entre Televisió de Catalunya i les distribuïdores per tal que TVC avanci una part del cost del doblatge de les pel·lícules de les quals té adquirits els drets d'antena.

- Establir ajuts per a la promoció dels productes que es doblin al català per afavorir alhora la distribució i l'exhibició.

- Finalment, d'acord amb la disposició addicional del decret, analitzar-ne cada any amb el sector l'impacte i fer un seguiment de l'evolució de la presència del català al cinema.

El Govern vetllarà amb prudència i decisió per l'aplicació de la nova normativa amb el convenciment que és una actuació de política lingüística que:

- Incideix bàsicament sobre la joventut.

- Facilita la presència del català en un sector bàsic.

- Genera respecte per a la llengua.

- Garanteix el dret dels ciutadans a escollir la llengua de la versió cinematogràfica a la qual assisteix.

- La quota d'exhibició de cinema doblat al català que estableix (25% anual i 20% els primers anys) és objectivament raonable.

4.- La promoció de produccions doblades l'any 1998

Amb independència de l'elaboració del decret 237/1998, s'ha seguit oferint ajut al doblatge. Així, durant l'any 1998 s'han destinat 50,6 milions de pessetes a subvencionar el doblatge i/o el copiatge al català de:

ANASTÀSIA

MULAN

EL REI I L'OCELL

LA FLETXA BLAVA

WASHIGTHON SQUARE

UN MÓN A LA SEVA MIDA

DEEP RISING

EL DEMÀ NO MOR MAI (només el copiatge)

THE BOXER (només el copiatge)

HATRED (subtitulació)

No ha estat possible doblar, en canvi, ni LA SIRENITA, ni LA ESPADA MÀGICA, ni ANTZ, ni EL PRÍNCIPE DE EGIPTO, totes elles productes infantils de gran impacte, de la mateixa manera que tampoc no va ser possible que la Fox acceptés de doblar-hi TITANIC, malgrat que la Generalitat pagava les despeses del doblatge i contribuïa a les de promoció.

5.- El suport al cinema català i el pla interdepartamental de cinematografia

A més de promoure l'oferta de cinematografia doblada, el Govern té el propòsit de seguir enfortint el sector de l'audiovisual català en general i la producció catalana del cinema en particular.

A càrrec del pressupost de 1998 s'han destinat 470 milions de pessetes d'ajuts al sector cinematogràfic a Catalunya, i s'han avalat crèdits per un total de 102 milions, amb el mateix objectiu. A més, l'any passat es van aprovar altres ajuts per un total de 348 milions de pessetes, a càrrec dels pressuposts d'enguany i del pròxim exercici.

Així mateix, s'ha iniciat l'elaboració del document de base per a establir el pla interdepartamental de cinematografia, amb participació dels Departaments de Cultura i d'Indústria, de la CCRTV i també del Comissionat per a la Societat de la Informació.

6.- El vídeo en català

Sense pel·lícules doblades al català a les grans pantalles es fa difícil que hi hagi vídeo en català. En un moment en què la distribució cinematogràfica té més possibilitat de difusió per la via del vídeo, que té accés a les llars i permet una explotació de llarga durada, això és un desavantatge clar per a la llengua catalana.

a) Per tal de superar aquesta dificultat, des del 1994 el Departament de Cultura ha fomentat el doblatge i la distribució de vídeos en català per mitjà de subvencions directes o de publicitat, amb la campanya "Vídeos en català". En el conjunt del trienni de 1995 a 1997 es van destinar 23.392.000 pessetes a ajut directe. El 1998 s'hi han destinat 23.040.000 pessetes.

El mercat del vídeo ha crescut significativament entre 1995 i 1998, tant pel que fa al nombre de títols existents com al nombre d'unitats venudes, de manera especial en el camp dels productes adreçats a infants. Això és degut als ajuts de la Generalitat i a la millora de l'oferta, que a partir de l'èxit dels 101 DÀLMATES el desembre de 1996 ha obert la porta del vídeo infantil en català a molts punts de venda, inclosos els quioscs, que fins aleshores el rebutjaven.

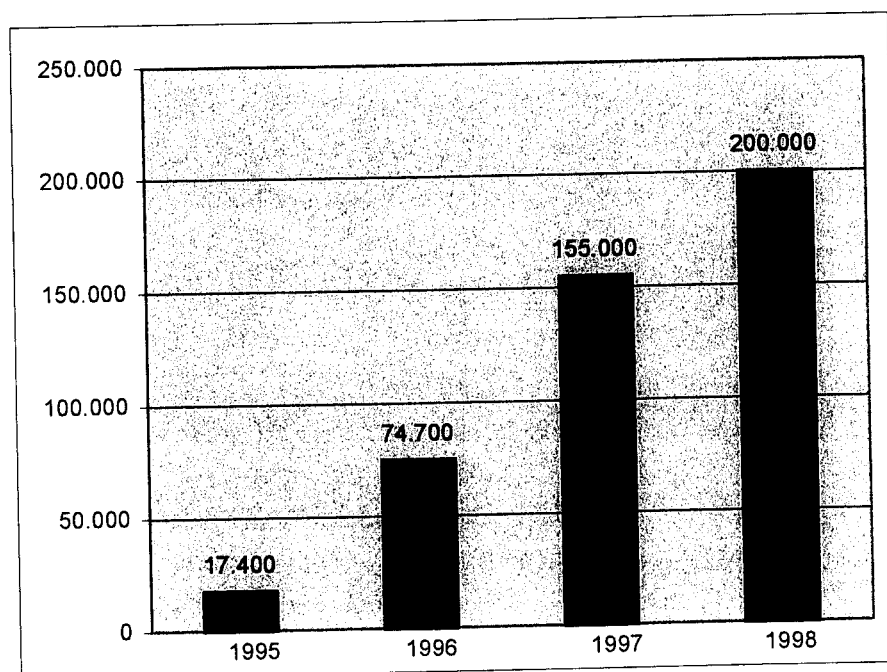
A més dels productes DISNEY, el salt endavant del vídeo es deu a l'èxit dels de les TRES BESSONES, dels quals ja s'han comercialitzat setze títols entre 1997 i 1998 amb unes vendes que superen les 5.000 còpies de mitjana (algun dels quals s'ha doblat enguany a l'aranès), així com el d'altres productes infantils originals o doblats,

com són els TEO, TINTIN, LUCKY LUKE, CHARLIE BROWN, ASTERIX o ANASTÀSIA. Les xifres il·lustren aquesta evolució.

Pel que fa als títols disponibles, s'ha passat de 71 l'any 1995 a 239 l'any 1998.

Pel que fa al nombre d'unitats venudes, l'evolució és:

1995	17.400
1996	74.700
1997	155.000
1998	200.000 (aproximadament)

D'altra banda s'han començat a distribuir en format vídeo moltes produccions en versió original catalana, com són ACTRIUS, UN COS AL BOSC o GRÀCIES PER LA PROPINA cosa que contribueix no només a augmentar els títols disponibles en aquest format, sinó també a una millor difusió de la cinematografia catalana.

b) Per a l'any 1999 el Departament de Cultura preveu seguir millorant aquesta situació entre altres motius, a causa de:

- L'acord amb CIC Vídeo per al doblatge i distribució d'EL PRÍncep D'EGIPTE i ANTZ i l'aparició de tres productes Disney (DUMBO i ROBIN HOOD, el març, i MULAN, el novembre).
- El possible acord amb Filmax i TVC per a l'aparició en català d'una col·lecció de grans èxits del cinema històric.
- L'acord amb la revista EL TEMPS per a la difusió de deu títols de vídeo juntament amb el setmanari.

Finalment, l'aplicació del decret 237/1998, de foment del doblatge al català, afavorirà indirectament el vídeo, perquè un cop doblades les pel·lícules per a la gran pantalla serà més fàcil la distribució en aquest format.

XII.- LA SOCIETAT DE LA INFORMACIÓ I EL TRACTAMENT INFORMÀTIC DE LA LLENGUA

1.- Un sector emergent i imprescindible

La societat actual es fonamenta cada dia més en la producció, difusió, emmagatzemament i intercanvi d'informació a escala mundial, per damunt de les fronteres polítiques i lingüístiques. Per això, l'ús de la informàtica i dels productes lingüístics que s'hi integren s'ha convertit en imprescindible en totes les activitats dels països desenvolupats, tant en les econòmiques com en les domèstiques, i en un dels sectors de més importància per al futur de qualsevol llengua.

En aquest sentit cal recordar, tal com ho ha fet la Primera Conferència Internacional sobre Recerca Lingüística i Avaluació que va tenir lloc a Granada el maig de 1998, que **"els recursos lingüístics constitueixen la clau que dona accés a tot el potencial de la informació global"** i que només a través de la llengua és possible la comunicació i la informació.

És evident que **una política lingüística que pretengui incidir en l'ús d'una llengua ha de tenir en compte aquest nou entorn.** Això és així de manera especial en relació amb les llengües de demografia mitjana, com són la catalana i moltes altres d'oficials a diversos estats europeus.

De la mateixa manera que a l'inici de l'edat moderna les llengües que no van tenir accés a la impremta van perdre tota possibilitat de ser instrument de comunicació culta i el prestigi i la utilitat imprescindibles per a garantir el futur d'un idioma, a la porta del segle XXI les llengües que no tinguin accés al món audiovisual i a les xarxes i productes de l'anomenada Societat de la Informació, no podran garantir-se el futur.

Per això l'article 29 de la Llei de Política Lingüística estableix que el Govern ha d'afavorir i fomentar amb mesures adequades:

- a) Els productes en català relacionats amb les indústries de la llengua
- b) Els programaris informàtics, jocs d'ordinador, edicions digitals i les obres multimèdia en català.
- c) La presència de productes i d'informacions en català a les xarxes telemàtiques.

L'any passat s'han adoptat mesures en relació amb cada un dels tres objectius enunciats a aquest article de la Llei 1/1998.

2.- Els productes d'enginyeria lingüística

Pel que fa als productes d'enginyeria lingüística, és a dir, dels productes informàtics aplicats a la llengua catalana, com són els sistemes de reconeixement de text i de reconeixement i de síntesi de veu en català o els sistemes de correcció i de traducció automàtica i assistida, es poden destacar les següents actuacions:

a) Pel decret 217/1997, de 30 de juliol, es va incorporar a les funcions del centre de terminologia TERMCAT la d'impulsar i coordinar el desenvolupament dels productes d'enginyeria lingüística aplicats a la llengua catalana que requereixin recursos terminològics, participar en la seva elaboració i fer-ne una difusió adequada.

b) S'ha entrat en contacte amb les empreses que disposaven d'algunes aplicacions de traducció automàtica o assistida que empraven el català per a tenir-ne un millor coneixement. Atès que no existeix cap producte de traducció automàtica que tingui el català com a llengua de partida, i amb la voluntat d'avançar en l'elaboració dels recursos bàsics per al disseny dels programaris d'aquest tipus, el Govern, a través del CIDEM va encarregar la realització d'un prototipus amb els components d'anàlisi de la llengua catalana amb un cost de 23.000.000 de pessetes. La finalització d'aquest projecte, que també comptarà amb el suport del CIDEM i del TERMCAT per valor d'uns 35.000.000 de pessetes es preveu per al segon semestre d'enguany.

c) A més, s'han atorgat ajuts per a la millora d'un corrector gramatical (el Wordcorrect) i s'ha encoratjat l'inici de l'elaboració d'un altre, conegut provisionalment com a CALI, que finança parcialment, amb 17.000.000 de pessetes, el Port Autònom de Barcelona.

- A través del TERMCAT s'ha donat suport a eines de traducció assistida i correcció ortogràfica per al treball en camps d'especialitat amb l'elaboració dels diccionaris electrònics d'assegurances, d'auditoria o de farmàcia (en format multiterm) o els correctors Construlex i Odontolex per als sectors de la construcció i de l'odontologia respectivament.

- D'altra banda, les noves necessitats que ha generat al món empresarial l'aplicació de la Llei i l'aparició simultània en castellà i en català de dos periòdics, han fomentat la demanda d'aquests productes, que s'estan utilitzant en àmbits tan diferents com la premsa escrita, les agències de notícies, el Col·legi de Notaris, alguns Registres de la Propietat, alguna companyia d'assegurances o el Diari Oficial de la Generalitat.

- Actualment, des del Comissionat per a la Societat de la Informació s'està elaborant un informe general sobre la necessitat d'establir un marc d'accions de suport en diferents àrees relacionades amb les tecnologies de la llengua que contindrà un inventari de tot allò que avui existeix en relació amb la catalana i unes propostes d'actuació per al seu foment.

3.- Els programaris informàtics

a) A iniciativa conjunta dels departaments de la Presidència i de Cultura el Govern va negociar un acord amb Microsoft Corporation per a la localització en català dels programaris **Windows 98** i **Internet Explorer 4.0**.

L'acord es va signar a través del Centre Informàtic el 30 d'octubre passat i des de la segona quinzena de desembre els programaris són al mercat majorista en català al mateix preu que en castellà, si bé cal lamentar que alguns minoristes hagin aplicat preus diferents a les dues versions. Els Departaments de Cultura i de la Presidència han realitzat tot un seguit d'actuacions davant dels minoristes per tal d'evitar aquestes petites diferències, malgrat que també es donin en la versió castellana segons els punts de venda.

L'acord amb Microsoft és important per diverses raons.

- Perquè implica en l'ús del català, una vegada més, una de les empreses internacionals més importants del món que només utilitza quaranta llengües a tot el planeta.

- Perquè permet oferir alguns dels productes informàtics de més demanda i penetració en el mercat també en llengua catalana, amb tot el que això té de bo per a la presència del català al món socioeconòmic i per al seu prestigi.

- Perquè facilita l'accés a la xarxa en català.

- I perquè ha permès establir i difondre la terminologia catalana en un sector d'activitat amb tant de futur com aquest.

b) Cal destacar també la iniciativa conjunta de dues empreses privades, Softcatalà i Enciclopèdia Catalana que han efectuat la versió en català del navegador **NETSCAPE** que és disponible amb la denominació **EL NAVEGADOR**, que permet també l'accés a la Xarxa Internet en català. En aquest punt s'ha de fer esment del recent acord entre la Diputació de Girona i l'empresa esmentada que facilita l'ús d'aquest navegador a les administracions locals de les comarques gironines.

4.- La presència de productes i d'informacions en català a les xarxes telemàtiques d'informació

El cercador de Vilaweb, una iniciativa privada que voluntàriament s'absté de sol·licitar ajuts a l'Administració per treballar en llengua catalana a la xarxa d'Internet, té localitzades unes 10.000 pàgines web en català a la xarxa. Això és una mostra que el català pot ser llengua de comunicació en el seu àmbit lingüístic i que la xarxa li ofereix possibilitats reals per al treball i la comunicació quotidiana en tots els àmbits i fins i tot es pot convertir en un gran instrument de projecció exterior.

La Generalitat ha fet un esforç important per ser present a la xarxa. A més de la creació del Comissionat per a la Societat de la Informació, a la qual ja s'ha fet referència, durant l'any 1998 els diferents departaments de la Generalitat i els seus organismes autònoms (des de l'Institut d'Estadística a la Biblioteca de Catalunya per esmentar dos exemples) han seguit configurant i obrint pàgines web a través del "gencat" que ja conté un gruix important d'informació. Cal afegir-hi els web de Catalunya Ràdio i Televisió de Catalunya.

D'altra banda alguns departaments (Indústria i Cultura per exemple) han ofert ajuts a empreses i entitats per configurar informació en català. Per la seva importància ciutadana cal esmentar la col·laboració amb la Fundació Enciclopèdia Catalana que ha permès abocar a la xarxa la GRAN ENCICLOPÈDIA CATALANA, ara consultable en línia.

5.- La creació d'un Comissionat específic

Finalment cal destacar com a mostra de la importància que el Govern dóna a l'adaptació de Catalunya a la societat de la informació la creació del Comissionat per a la Societat de la Informació. El Comissionat ha elaborat un decàleg d'objectius entre els quals hi ha el de garantir la presència de la llengua catalana a les noves tecnologies.

En aquest moment el Comissionat treballa, en col·laboració amb el consorci Localret, en l'elaboració d'un Pla estratègic d'actuació en el qual es tracten també els aspectes relacionats amb la llengua catalana fins ara esmentats.

XIII.- EL MÓN ECONÒMIC I LA DOCUMENTACIÓ MERCANTIL

1.- La primera regulació lingüística

Una de les principals novetats de la Llei de política lingüística és la regulació de la presència del català al món socioeconòmic i la documentació mercantil.

En aquest punt la Llei afecta de manera especial les empreses públiques, les empreses de servei públic, la retolació comercial i la contractació en massa. També afecta l'atenció al públic per part de les empreses que venen productes o presten serveis a Catalunya i l'etiquetatge de productes amb denominació d'origen. D'altra banda, estableix determinades indicacions per al foment del català a la publicitat, especialment la que es realitza en la via pública, i en la contractació laboral.

Analitzar l'aplicació de la llei en aquest àmbit exigeix el recordatori d'algunes de les qüestions esmentades al començament d'aquest informe.

- La normativa no és d'aplicació fins al 29 de gener de l'any 2000 o del 2003 segons els casos.

- La seva aplicació s'ha fet i es farà buscant l'acord i la col·laboració dels sectors implicats.

L'any 1998 s'ha volgut actuar preferentment per via de convenis amb grans empreses o organitzacions empresarials amb la voluntat d'aprofitar:

- l'efecte exemplificador i multiplicador que la implicació dels grans agents econòmics en l'aplicació de la Llei i l'ús del català té sobre la resta de la societat,
- el fet que són aquestes empreses les que sovint tenen més capacitat econòmica per afrontar les noves necessitats que genera l'aplicació de la Llei

2.- Els convenis de col·laboració amb els sectors implicats

S'han signat **VINT CONVENIS** entre la Generalitat i empreses o grups d'empreses per col·laborar en l'aplicació de la Llei de política lingüística. Per sectors d'activitat poden classificar-se tal com segueix, tot ressaltant alguns dels elements que els caracteritzen i dels resultats que de moment han donat.

a) Banca i assegurances

BANCO SANTANDER

BCH

FEDERACIÓ CATALANA DE CAIXES D'ESTALVIS,

UCEAC (Unió Catalana de Companyies asseguradores i reasseguradores)

Aquests convenis preveuen, bàsicament:

- la retolació interior i exterior de tots els centres de treball i oficines almenys en català, d'acord amb els articles 32 i 36 de la Llei. Banco Santander ja ha complert amb aquest compromís a totes les seves oficines llevat de la central.

BCH ha completat una primera fase, de caràcter provisional, atès que preveu fer la nova retolació en el marc del canvi d'imatge corporativa de l'entitat.

- els impresos propis del negoci bancari seran almenys en català
- l'ús del català en les comunicacions de tota mena que s'adrecin a clients residents a Catalunya, respectant l'opció del client a demanar-les en castellà.

- les pòlisses bancàries i d'assegurances seran redactades en català i en castellà en exemplars separats i que estiguin a disposició dels clients per a la seva elecció.

Banco Santander ja ha enllestit tot el procés de traducció i té els models a la seva impremta amb el benentès que va assumir el compromís de tenir-los a disposició dels clients durant el mes de març. Això ha afectat 140 models de contractes.

- el lliurament als notaris de les minuts dels préstecs, hipotecaris o no, en català i en castellà en el mateix format i simultàniament, cosa que d'altra banda ha previst la disposició addicional del Decret 204/1998, de 30 de juliol. Banco Santander ja ha entregat a tots els seus centres hipotecaris a Catalunya els 22 models de document notarial en formats electrònics.

- que es garanteixi l'atenció al client en la llengua que aquest esculli.

- que es garanteixi una presència significativa de la llengua catalana a la publicitat.

El conveni amb la Federació de Caixes preveu, a més de les actuacions esmentades, moltes de les quals les caixes catalanes complien fins i tot abans de l'entrada en vigor de la Llei 1/1998,

- L'ús del català en els documents notariais en què intervenen de manera unilateral i la promoció del seu ús en tots els altres, així com l'ús del català en els escrits i demandes als Jutjats amb seu a Catalunya i, en especial, pel que fa als judicis executius i en els hipotecaris

- Que en els contractes de les caixes amb altres empreses de serveis i de subministres s'utilitzarà normalment el català i es prendran les mesures i els acords necessaris per tal que les empreses majoritàriament participades per les caixes realitzin actuacions similars.

- Que es procurarà que els programaris informàtics de les caixes siguin en català.

b) Grans empreses comercials

GRUP "EL CORTE INGLÉS".

ALCAMPO.

CEDAC (Consell d'empreses distribuïdores d'alimentació de Catalunya).

D'aquests convenis cal destacar que EL CORTE INGLÉS fa en català tota la publicitat en tanques publicitàries i en OPIS, és a dir, la que es fa en via pública, des que va iniciar la campanya d'estiu i que el conveni amb CEDAC permet incidir sobre el sector de les superfícies comercials.

c) Sector d'empreses de servei públic

FIRA DE BARCELONA TELEFÓNICA DE ESPAÑA

Aquesta darrera ha complert el seu compromís en la retolació almenys en català de tots els seus centres i s'ha avançat en més de quinze mesos pel que fa a la redacció en català de les factures, cosa que afecta 15.000.000 de factures cada any.

També ha fet un esforç de desviació del servei d'informació entre Catalunya, València i les Illes Balears abans de fer-la amb la resta de territoris de l'Estat, si bé és cert que el conveni fixava el juliol de 1999 com a data per garantir plenament la informació en la llengua del client.

A partir del mes de febrer o març d'enguany les locucions automàtiques seran en català per defecte i els contractes seran en català i en castellà en exemplars separats per a l'elecció del client.

d) Sector d'empreses industrials

SEAT

Des del passat mes d'octubre les nòmines dels seus 13.000 empleats són bilingües i s'usa el català en contractes laborals a elecció del treballador. S'han fet traduccions de tots els seus models de cartes, dels quadres d'organització i del conveni col·lectiu.

A la primavera de 1999 es canviarà tota la retolació de la fàbrica de Martorell per introduir-hi el català, cosa que serà extensiva als tallers dels concessionaris oficials de la companyia.

D'aquest conveni es pot destacar, per la seva incidència en el públic, que s'han realitzat les traduccions al català dels **manuals d'instruccions, de les guies breus i de les garanties dels sis models de cotxes** (Alhambra, Ibiza, Córdoba, Toledo, Arosa i Terra)

Malgrat que el conveni establí la data del dia 1 de gener del 2000 per donar-hi compliment, en aquest moment s'estan corregint les proves d'impremta d'alguns dels manuals i es preveu que la propera primavera ja s'entregaran amb els cotxes venuts a Catalunya en català o en castellà a elecció dels clients.

En aquest punt és bo indicar que SEAT va vendre a Catalunya l'any 1998 32.882 unitats, cosa que permet assegurar que seran molts els consumidors que podran elegir la llengua del manual.

Atès que aquestes traduccions tenien un elevat component terminològic, han estat realitzades pel TERM CAT, amb la qual cosa s'aconseguirà l'efecte indirecte de fixar i difondre la terminologia específica del sector de l'automòbil.

e) Patronals i unions d'empresaris

**PIMEC-SEFES INSTITUT DE L'EMPRESA FAMILIAR
CONFEDERACIÓ DE COOPERATIVES DE CATALUNYA
ASSOCIACIONS EMPRESARIALS ASSOCIADES AL PORT DE BARCELONA
ASSOCIACIÓ CATALANA DE PORTS ESPORTIUS I TURÍSTIC**

ASSOCIACIÓ CATALANA D'ESTACIONS D'ESQUÍ I ACTIVITATS DE MUNTANYA

Els convenis amb grups d'empreses són necessàriament més generals que els anteriors. Preveuen genèricament la col·laboració de les organitzacions esmentades en la difusió del contingut de la Llei 1/1998 entre les empreses associades.

Afecten activitats diverses com són la retolació interior i exterior dels centres de treball, l'atenció al públic, l'ús del català als contractes de treball i la documentació laboral, a les nòmines i la publicitat.

Alguns acords, com els de PIMEC-SEFES i la CONFEDERACIÓ DE COOPERATIVES, preveuen la col·laboració específica en l'elaboració de plans de catalanització o normalització lingüística d'empreses determinades. D'altres, com és el cas de les empreses associades al Port de Barcelona, l'Associació de Ports esportius o la d'Estacions d'Esquí i activitats de muntanya, preveuen a més la difusió de la terminologia catalana del seu sector d'activitat entre les empreses associades o l'establiment de criteris uniformes per a la senyalètica.

Es pot esmentar també el treball que ja s'ha realitzat, en el marc del conveni de col·laboració amb PIMEC-SEFES, amb l'AGRUPACIÓ CATALANA D'ESTABLIMENTS SANITARIS. En aquesta agrupació patronal s'està aplicant un pla d'actuació integral amb la col·laboració dels departaments de Sanitat i de Cultura, del Consorci per a la Normalització Lingüística i del servei lingüístic de PIMEC-SEFES. S'ha realitzat un estudi per conèixer la situació actual en els 43 centres hospitalaris associats, que tenen un nombre mitjà de 145 treballadors.

L'estudi permet conèixer la situació actual de l'ús del català en aquests centres pel que fa a la imatge, la publicitat i la retolació, les comunicacions externes, la documentació o les comunicacions orals. Si bé la situació és variable segons els centres i l'àmbit que es tracti, s'ha constatat que les pàgines web, les raons socials, els informes mèdics, les anàlisis clíniques, les escriptures públiques i els contractes de tota mena, els programaris informàtics, la gestió comptable i els fulls de salaris són els punts en què l'ús del català és més deficient. Actualment s'està treballant en alguns centres que voluntàriament han volgut assumir el paper de centres pilot per realitzar un pla de conjunt.

3.- La nòmina i "les quatre factures"

a) Un dels objectius de la Llei 1/1998 és promoure l'ús social del català. Una de les previsions específiques del seu article 31.2 permet il·lustrar què es pretén dir quan es parla d'ús social.

Hi ha cinc documents que entren a totes les llars de Catalunya amb regularitat. Són la nòmina i el que se'n podria dir les quatre factures: aigua, gas, electricitat i telèfon, serveis públics prestats per part d'empreses normalment molt grans.

Que aquests documents arribin en català a totes les cases és un objectiu aparentment anecdòtic, però té molt de sentit i una gran importància en el procés d'introducció amb normalitat del català a la vida social i pública de Catalunya. Tant

des de l'òptica de les persones que les reben com des de la de les empreses que les emeten, **les factures per aquests subministraments són un punt elemental, però bàsic, per a l'ús del català al món econòmic i social.**

Per causa d'elles, les empreses que les lliuren han d'introduir el català a la seva activitat. Aquest fet té una influència indiscutible per a generar-li utilitat com a element de comunicació social i per afavorir-ne la difusió del coneixement i de l'ús a tota la geografia del país.

Si a aquestes reflexions s'afegeix una dada quantitativa és possible fer-se una idea del que significa socialment l'ús del català en aquests documents. **El conjunt de les quatre factures representa aproximadament uns QUARANTA MILIONS DE DOCUMENTS CADA ANY.**

b) Algunes grans companyies catalanes havien iniciat processos de catalanització de les factures abans de l'aprovació de la Llei de Política Lingüística. Gas Natural, Aigües de Barcelona o FECSA en són exemples. L'article 32 de la llei ha permès generalitzar la presència del català a les factures i rebuts de totes les companyies de servei públic i el conveni signat amb TELEFÓNICA DE ESPAÑA el passat 30 de març ha permès que les quatre siguin en català, respectant el dret de qui vulgui rebre-les en castellà a sol·licitar-les. Cal destacar que només Telefónica emetia a Catalunya uns **QUINZE MILIONS DE FACTURES CADA ANY.**

c) Pel que fa a les **NÒMINES**, la Llei només conté un mandat genèric de promoció del català als articles 36.2 i 37. El fet que cada mes la nòmina entri a casa, sobre una població assalariada d'uns dos milions de persones, afecta 24.000.000 de documents cada any.

La Generalitat contribueix de manera important en l'ús del català en aquests documents atès que les dels seus més de 100.000 empleats públics (que representen **UN MILIÓ DOS-CENTS MIL DOCUMENTS CADA ANY**) són en català. També hi contribueixen els ajuntaments i les altres institucions catalanes (amb uns 50.000 empleats) que per voluntat política i d'acord amb la Llei, han d'emprar normalment el català.

Igualment hi contribuiran les empreses que han signat convenis de col·laboració, atès que molts contenen la previsió específica que les nòmines seran en català o almenys en català. Ho fan per exemple els de PIMEC-SEFES (amb 340.000 empleats en el conjunt d'empreses associades), SEAT (amb 13.000), CONFEDERACIÓ DE COOPERATIVES DE CATALUNYA (amb 70.000 empleats). **Només aquests tres convenis representen CINC MILIONS DE NÒMINES cada any.**

4.- Els contractes d'adhesió

a) El segle XX ha generat un canvi extraordinari en la concepció i en les formes d'aplicació del Dret Públic i del Privat. A l'esfera de la vida privada, en definitiva de la vida social, aquest canvi es fa notar, entre d'altres aspectes, en l'augment de la necessitat de serveis i subministraments de tota mena que són oferts per grans

empreses per mitjà d'ofertes generals a les quals els consumidors i consumidores s'adhereixen.

Per això els contractes dits d'adhesió s'han fet tan freqüents, tant en els petits objectes de consum diari com en serveis de gran transcendència en la vida dels ciutadans com són els subministraments de la llar (aigua, gas, electricitat i telèfon), els serveis bancaris, els de les companyies d'assegurances o el finançament o el lloguer de cotxes.

La tendència uniformadora del mercat, la rutina en l'ús de la llengua castellana imposada durant anys i la preocupant situació del català l'àmbit jurídic que en resulta n'han comportat una presència escassa en aquests contractes, amb excepcions destacables, com les pòlisses d'algunes caixes, bancs i companyies d'assegurances catalanes, però al capdavant excepcions.

L'article 15.3 de la Llei 1/1998, amb el doble objectiu de fomentar l'ús social del català (i per tant de fer-lo present a tots els àmbits) i de garantir el dret d'elecció de llengua oficial dels ciutadans, estableix que els contractes d'adhesió, normats, amb clàusules tipus o amb condicions generals, s'han de redactar en la llengua que escullin els consumidors o consumidores i han d'estar a disposició immediata dels clients en exemplars separats en català i en castellà.

b) Aquesta norma serà d'aplicació a partir del 29 de gener de l'any 2000. Per tal de facilitar-ne l'aplicació els diversos convenis de col·laboració signats durant l'any 1998 contenen previsions específiques per fer la versió catalana d'aquests contractes.

Els convenis amb **Banco Santander, BCH i la Federació Catalana de Caixes d'Estalvi** preveuen que les versions catalanes de totes les pòlisses **estaran disponibles, respectivament, el març, el juliol i el setembre de 1999**. El de la Unió Catalana de Companyies d'Assegurances, en preveu la disponibilitat progressiva entre el desembre de l'any 1998 i el setembre del 1999.

El conveni amb **SEAT**, preveu que **abans d'acabar l'any 1999** estaran disponibles en català i en castellà **els contractes de finançament d'automòbils**. El de **TELEFÓNICA** preveu el mateix pel que fa a la contractació dels seus serveis **dins del mes de febrer d'enguany**. El d'**EL CORTE INGLÉS** ho fa en relació amb el contracte de les targetes i també amb els de viatges, assegurances i similars.

c) La introducció massiva de la llengua catalana en aquests contractes, qualsevol que en sigui la utilització social, significa per ella mateixa una actuació positiva per a la seva adequació a les necessitats del sector, atès que ha de permetre la fixació i difusió de la terminologia específica dels sectors de les finances i les assegurances, principalment. Per això els convenis amb les entitats afectades preveuen l'assessorament terminològic del TERMCAT i la creació de comitès tècnics específics per fer el seguiment de la terminologia usada i per validar, si escau, els termes nous.

5.- La retolació comercial

a) **La retolació exterior exerceix una innegable influència sobre la imatge lingüística d'un país.** Ara que a Europa no hi ha duanes, que les oficines de canvi desapareixen i les fronteres es difuminen, seguim veient a primer cop d'ull que hem canviat de país precisament per la imatge lingüística que ens ofereix el paisatge.

Els noms dels pobles, la senyalització de les carreteres, els noms i les plaques dels carrers anuncien el canvi de país. Però res com la retolació comercial i la publicitat el fan tan evident.

Quan l'article 3 de l'Estatut reconeix que **el català és la llengua pròpia de Catalunya** i l'article 2 de la Llei de Política Lingüística diu que, com a llengua pròpia, ha de ser la preferentment emprada per les empreses i entitats que ofereixen serveis al públic, estan **remarcant el lligam entre llengua i territori**. Un lligam lògic entre **dos dels elements fonamentals de la identificació** de qualsevol país i de **totes les realitats nacionals**.

b) Des del 1983, el Govern de la Generalitat i les altres administracions catalanes han fet un esforç notable en la recuperació de la llengua catalana en els rètols i la senyalització pública. Abans mateix de l'aprovació de l'Estatut, molts ajuntaments democràtics van iniciar una política sistemàtica de catalanització dels noms de les vies públiques i dels rètols que les anuncien.

L'article 12 i la disposició transitòria segona de la Llei de normalització lingüística de 1983 van establir que tots els rètols indicadors que feien referència a topònims havien de ser escrits correctament en català en un termini màxim de dos anys, cosa que els ajuntaments de Catalunya van fer de manera general i sistemàtica, si bé encara avui s'observen algunes anomalies esparses i excepcionals.

També cal destacar en aquest sentit la tasca que ha realitzat el Departament de Política Territorial i Obres Públiques en la senyalització de totes les carreteres que depenen de la Generalitat, gràcies a la qual quan se circula per Catalunya es té una clara percepció del fet que el català hi és present.

c) La llei 1/1998 manté l'ús del català en tota la senyalització pública i, a més, **estableix que la retolació comercial i els avisos de caràcter fix seran redactats almenys en català**, tot respectant els noms i les marques comercials. És una mesura important per aconseguir que el català sigui present a tots els àmbits que ha d'influir de manera decisiva en la imatge del país.

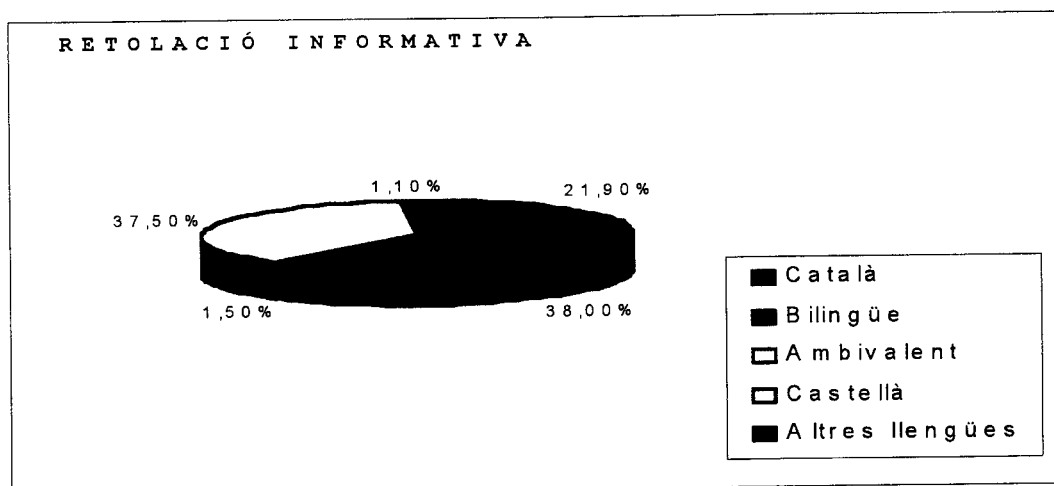
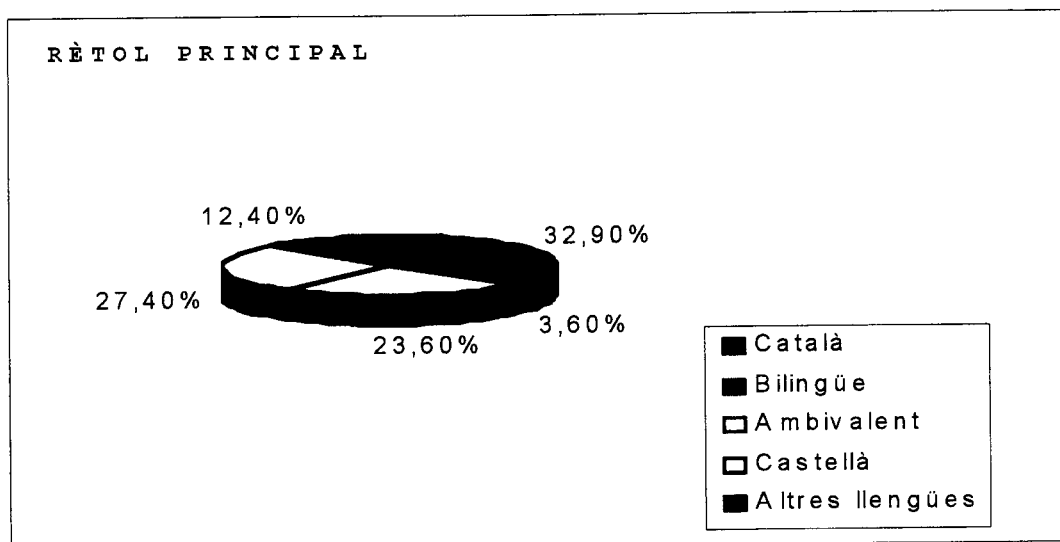
Aquesta normativa arriba en el moment en què era possible. Quan una bona part de la retolació comercial ja és en català. Quan més de les tres quartes parts dels ciutadans saben llegir el català. Quan la Generalitat i els ajuntaments fa més de quinze anys que fan una tasca pedagògica en aquest camp.

La nova normativa incidirà en un camp en què l'ús del català és encara deficitari malgrat que la proximitat lingüística entre el català i el castellà afavoreix, especialment en la retolació principal, les opcions ambivalents. Un estudi realitzat al primer trimestre de 1997 sobre una mostra de 5.500 observacions en establiments

situats als diferents barris de la ciutat de Barcelona, donava el següent resultat, distingint entre el rètol principal i la retolació informativa exterior:

	<u>Rètol principal</u>	<u>Retolació informativa</u>
català	32,9%	21,9%
bilingüe	3,6%	38,0%
ambivalent	23,6%	1,5%
castellà	27,4%	37,5%
altres llengües	12,4%	1,1%

Els valors més alts d'ús del català en exclusiva en els rètols principals es donaven al carrer Gran de Sant Andreu (59%) i a la Rambla del Poble Nou (48,7%) i els més baixos al Turó Parc (14%), a Les Glòries (17,2%) i a Maremàgnum (20%).

La presència acumulada de la llengua catalana (català, bilingüe i ambivalent) era del 60,1% en els rètols principals i del 61,4% en la retolació informativa, amb variacions segons els barris i segons les activitats. Per barris, en els rètols oscil·lava entre el

69% al carrer Gran de Sant Andreu i el 33,9% a Les Glòries i en la retolació informativa entre el 80,8% de Major de Sarrià i el 48% de la Via Júlia. Per sectors, els valors més alts de presència acumulada en els rètols principals es donaven a associacions (85,7%) i a farines i derivats (76,9%) mentre que els més baixos al dels vehicles (38,1%).

d) El 60% dels rètols comercials de Barcelona complien la normativa de la llei de política lingüística encara abans de la seva aprovació. La resta s'hi haurà d'adequar abans del 29 de gener de l'any 2000 si es tracta de societats i abans del 29 de gener del 2003 si es tracta d'empresaris autònoms, i això sempre que el rètol no es limiti a contenir el nom comercial de l'establiment, com és el cas de "Il Cafè de Francesco", "Cárnicas González", "Don Algodón" o "Banco Santander".

Els convenis amb les grans empreses esmentats preveuen tots que els rètols de bancs o companyies d'assegurances seran almenys en català. També ho preveuen els acords amb PIMEC-SEFES, amb l'Institut de l'Empresa Familiar i amb la Confederació de Cooperatives de Catalunya.

Per a 1999 serà necessari intensificar les actuacions d'informació a les empreses a través de les organitzacions esmentades, de la Confederació del Comerç de Catalunya, dels altres serveis lingüístics sectorials i del Consorci per a la Normalització Lingüística, així com obtenir la col·laboració de les associacions municipalistes perquè els ajuntaments de Catalunya, quan atorguen les llicències d'obertura d'establiments, informin de la necessitat que el català sigui present als rètols.

6.- La publicitat exterior

a) De la mateixa manera que la retolació exterior, la publicitat que es fa a la via pública té una repercussió directa sobre la imatge i el paisatge lingüístic del país.

Per això l'article 35 de la llei 1/1998 la regula específicament tot establint que la publicitat institucional s'ha de fer en català i que cal afavorir l'ús del català en la publicitat, especialment la que es fa en la via pública.

b) En aquest camp tots els convenis de col·laboració per a l'aplicació de la Llei signats durant l'any 1998 contenen previsions sobre publicitat. Per exemple, Banco Santander i BCH es comprometeren a garantir una presència significativa del català en la publicitat a partir del juliol passat. UCEAC a partir del gener d'enguany. Telefònica i SEAT a partir del proper juliol i El Corte Inglés a partir de l'octubre de 1998. Cal dir que aquesta darrera entitat, que des de fa molts anys empra amb normalitat el català a la publicitat, des de l'estiu passat ha fet en aquesta llengua la totalitat de la publicitat en tanques i en OPIS.

c) Per valorar la necessitat de la mesura legislativa atesa la presència encara minoritària del català en el sector és bo fer esment de l'estudi sobre la llengua de la publicitat exterior a la ciutat de Barcelona realitzat per encàrrec del Departament de Cultura durant la setmana del 15 al 22 d'abril de 1997, quan

s'iniciava el tràmit d'elaboració de la Llei lingüística. Les observacions de camp van ser realitzades per l'empresa ECO CONSULTING.

Segons l'estudi les tanques, que suposen el 48% de la superfície total d'anuncis exteriors i anuncien bàsicament marques comercials, eren en català en un 26%, un 57% era en castellà i un 17% en altres llengües (només la marca o anglès).

Les OPIS, que representaven el 6,6% de la superfície total, tenien un 18% en català i un 63% en castellà.

Els cartells d'autobusos i metros, amb un 6,4% de la superfície, tenien un 36% de català i un 57% de castellà.

Les cabines telefòniques, amb un 2% de la superfície d'anuncis, tenien un 16% en català i un 78% en castellà.

Per sectors d'activitat, resultava que el català tenia una presència inferior al 20% en els sectors de les telecomunicacions, la construcció, els automòbils, l'alimentació i begudes, electrodomèstics i electrònica, i similars, i en canvi, superava el 50% en els sectors de les finances, les assegurances, la premsa i els llibres.

d) Durant l'any 1998, d'altra banda, s'ha avançat en el treball conjunt que es va acordar en el conveni de col·laboració multilateral entre la Generalitat de Catalunya i diverses entitats relacionades amb el món de la publicitat: la Fundació Universitaria Europea de Relaciones Públicas, l'Asociación Española de Anunciantes, el Gremi de Publicitat de Catalunya, l'Associació Catalana de Publicitat i Comunicació i el Club de Màrqueting de Barcelona.

En compliment del conveni, i per tal de facilitar l'ús del català en tot el sector de la publicitat, s'ha acabat el **Diccionari de comunicació empresarial**, amb unes 2500 entrades catalanes amb definicions i equivalències en castellà i en anglès, que ha elaborat el TERMCAT i **serà editat en els primers mesos d'enguany**. També per facilitar l'ús del català en aquest sector d'activitat, des de la Direcció General de Política Lingüística s'estan elaborant unes orientacions lingüístiques per als professionals del sector.

7.- Les superfícies comercials

a) La distribució comercial de productes d'alimentació i de consum corrent a la llar passa avui sobretot pels hipermercats i els supermercats. Els primers, a més, sovint s'han convertit en el punt bàsic d'extensos centres comercials que atreuen a la compra la família sencera.

Els hipermercats i supermercats són, per tant, **espais en els quals conflueixen els ciutadans i ciutadanes en la seva activitat quotidiana**. Si el català ha de tenir a Catalunya la presència que li correspon com a llengua del país, és evident que ha de tenir-la destacada en aquest sector comercial, en el qual els usos lingüístics són a l'hora orals i escrits i es caracteritzen per una creixent despersonalització del tracte al client.

L'article 32 de la Llei de política lingüística conté una normativa que és d'aplicació ben clara a aquests establiments. Aquesta normativa estableix que:

- Han d'estar en condicions d'atendre els consumidors quan s'expressin en qualsevol de les dues llengües oficials.

- La senyalització i els cartells d'informació general de caràcter fix i les ofertes de serveis han d'estar escrits almenys en català.

b) Per tal de tenir dades objectives que permetessin conèixer la situació de la llengua catalana a les grans superfícies comercials i avaluar-hi l'impacte de la nova normativa, el Departament de Cultura va encarregar un estudi que es va realitzar entre el 24 de juliol i el 4 d'agost de 1998.

L'univers de l'estudi ha estat el de totes les cadenes de supermercats i hipermercats existents a Catalunya que hi tenen un o més hipermercats o, com a mínim, set supermercats, en el benentès que es consideren supermercats les superfícies d'entre 400 i 2.499 m² i hipermercats les de 2.500 m² o més.

Compleixen aquestes condicions 28 cadenes que tenen un total de 652 establiments que ocupen 781.978 metres quadrats.

L'objectiu de l'estudi, que es va fer per mostreig a 63 establiments i per observació directa, era conèixer l'ús del català a la retolació, als cartells, a la comunicació i a l'etiquetatge de productes propis i a l'atenció oral als clients.

El resultat global de l'estudi és força positiu.

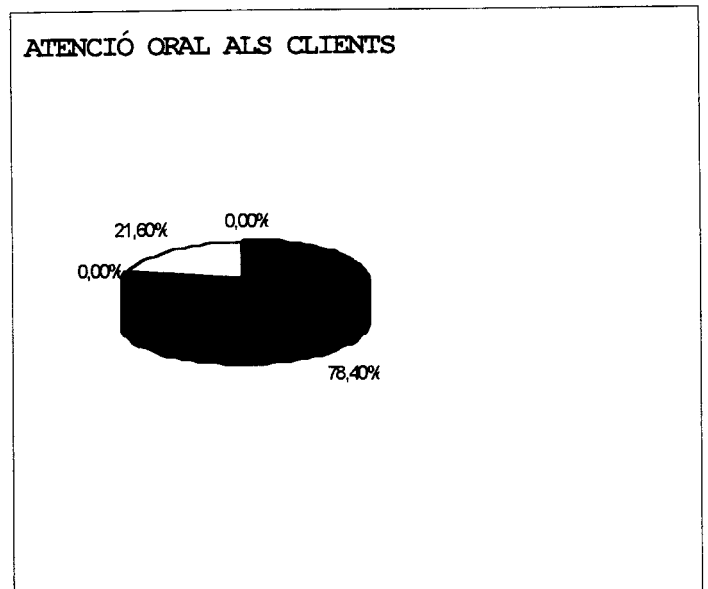
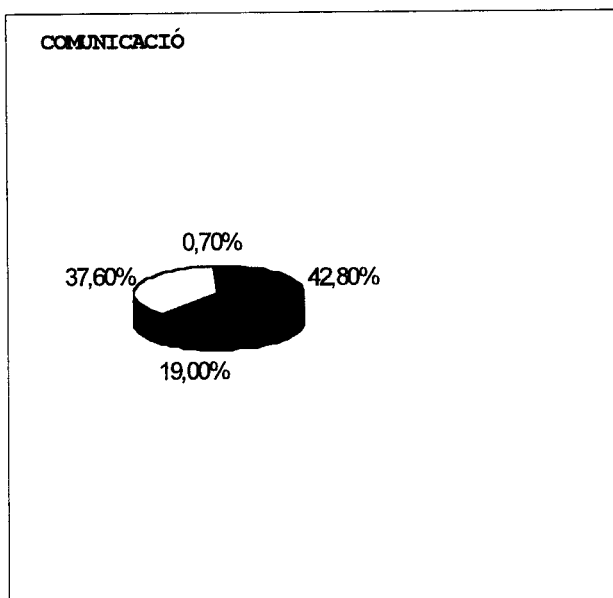
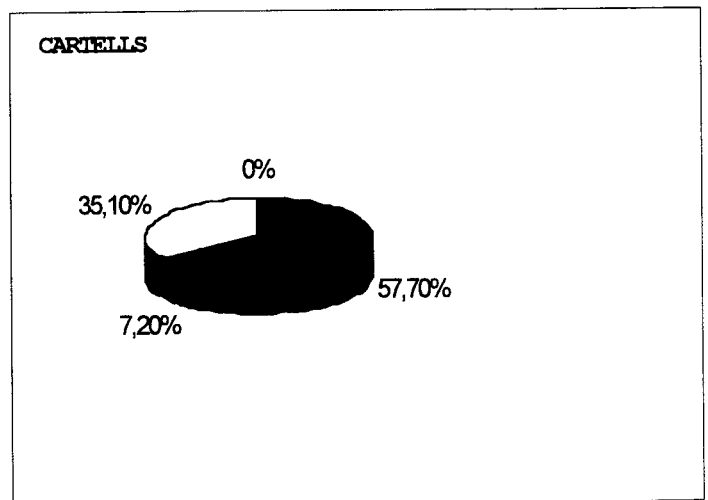
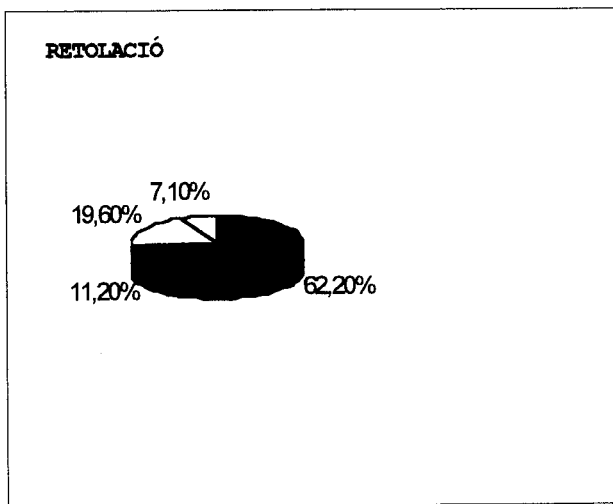
	Català	Bilingüe	Castellà	sense significat
Retolació	62,2%	11,2%	19,6%	7,1%
Cartells	57,7%	7,2%	35,1%	---
Comunicació	42,8%	19,0%	37,6%	0,7%
Adequació oral	78,4%	---	21,6%	---

Per tenir una idea més aproximada de les cadenes a què fa referència l'estudi es relacionen tot seguit per ordre decreixent les que tenen en conjunt més de 20.000 metres quadrats de superfície comercial. Consten amb un asterisc les que donen un resultat global de més del 80% d'ús del català, comptant-hi l'ús bilingüe.

<u>Cadena</u>	<u>establiments</u>
CAPRABO *	118
PRYCA	9
CONDAL *	85 (Distop, Condis)
SUPECO *	26
MAXOR *	34
CONTINENTE	4
BON PREU *	36
EROSKI	13

MIQUEL ALIMENTACIÓ *	34
LIDL AUTOSERVICIOS	32
SUPER STOP *	23
GRUPO PAQUER *	24
COALIMENT GRANOLLERS *	40
ALCAMPO	2
HIPERCOR	2
COMERCIAL SPS BARCELONA	22

PRESÈNCIA DEL CATALÀ A LES GRANS SUPERFÍCIES COMERCIALS

- Català
- Bilingüe
- Castellà
- Sense significat

La conclusió que es pot extreure d'aquesta visió aproximada de l'ús del català a les superfícies comercials és que **la majoria de cadenes s'ajusten a les previsions de l'article 32 de la Llei** que ha convertit en norma jurídica d'abast general allò que la societat ha anat volent de manera majoritària per tal de generalitzar-ho.

Fins i tot la qüestió de l'atenció oral dóna a l'estudi un resultat força positiu. **El 85% del personal dels supermercats i el 66% del personal dels hipermercats (en conjunt el 78%) respon en català si un client s'hi adreça en aquesta llengua.**

Fins al gener de l'any 2000 les cadenes afectades s'aniran adequant a les previsions legals. Com en altres àmbits, els convenis signats amb CEDAC en general i els particulars signats amb EL CORTE INGLÉS i el seu grup (que afecta a HIPERCOR) i amb ALCAMPO, o el signat el juliol de 1997 amb BON PREU, facilitaran l'adequació.

8.- L'etiquetatge de vins i caves

a) L'article 34.2 i la Disposició transitòria segona de la Llei 1/1998 preveuen que les dades obligatòries i informacions addicionals de productes catalans que gaudeixen de denominació d'origen que es distribueixen en l'àmbit territorial de Catalunya han d'ésser com a mínim en català.

La norma pretén aprofitar la relació positiva que existeix entre aquests productes i el seu lloc de producció per introduir la llengua en el seu etiquetatge com a un factor positiu d'identificació.

Els productes de més impacte entre els esmentats són els vins i els caves, que a Catalunya constitueixen un sector econòmic molt important, de manera que algunes de les principals empreses del país tenen per objecte precisament l'elaboració i comercialització d'aquests productes, que obtenen unes quotes d'exportació considerables.

D'acord amb la voluntat d'aplicació progressiva i dialogada de la Llei, durant l'any 1998 s'han tingut contactes amb algunes de les organitzacions empresarials més significatives del sector dels vins i caves: la **UNIÓ VINÍCOLA DEL PENEDÈS (UVIPE)** i la **UNIÓN DE CRIADORES Y ELABORADORES DE VINOS ESPUMOSOS (UCEVE)**, que en conjunt agrupen 131 empreses catalanes.

b) Un dels resultats d'aquests contactes ha estat la realització d'un estudi sobre Els usos lingüístics en les indústries elaboradores de vins i caves que el Departament de Cultura, d'acord amb les dues agrupacions empresarials esmentades, va adjudicar a l'Institut DEP. L'estudi es va realitzar entre el 13 d'octubre i el 6 de novembre amb una mostra de 60 empreses i permet conèixer la realitat a la qual afecta la Llei.

El sector està constituït per empreses el 94% de les quals són de capital català i que tenen dimensions diverses. Un 13,2% de les productores de vi i un 11,2% de les de

cava produeixen més d'1.000.000 d'ampolles cada any i, per contra, un 61,9% de les vinícoles i un 45,6% de les cavistes en produeixen menys de 100.000. El volum de la producció afecta molt el percentatge d'aquesta que es comercialitza fora de Catalunya. Així, les grans productores exporten el 65,7% dels seus productes (35,3 a Espanya) mentre que l'exportació només representa el 28,1% de la producció de les petites (21,6 a Espanya). Aquesta diferència és bàsica en la presència actual del català a l'etiquetatge i en la valoració que els seus directius fan de la seva futura introducció.

En conjunt l'estudi revela que ara per ara la llengua emprada a les etiquetes i contraetiquetes és:

		Etiquetes	Contraetiquetes
castellà	63,2%	65,1%	
català	27,4%	23,9%	
bilingüe	5,0%	5,2%	
doble versió	1,6%	1,7%	
altres	2,8%	4,1%	

El català és present sobretot a les etiquetes dels petits productors i absent dels grans, per la qual cosa si en lloc del nombre d'etiquetes es té en compte el nombre d'ampolles a les quals afecten, l'ús del català és encara marginal.

9.- La difusió de la terminologia de cada sector

a) Les llengües canvien a mesura que van canviant les necessitats de comunicació dels seus parlants que hi busquen, sobretot, la possibilitat de comunicar-se amb eficàcia.

En aquest sentit resulta imprescindible que el català es doti de les unitats lèxiques necessàries per designar els nous objectes o definir els nous conceptes que l'evolució de la ciència i de la tècnica fan cada dia més presents a la nostra societat, tant en objectes quotidians (el microones, l'assecadora, el coixí de seguretat, el fax o el ratolí de l'ordinador) com en els d'àmbits especialitzats.

Sovint, les formes noves es creen per derivació sobre elements preexistents a la llengua i s'hi integren amb facilitat. Però no és gens estrany que els termes nous procedeixin directament de les llengües del país d'origen dels objectes o conceptes que es pretén designar, avui gairebé sempre l'anglès, amb la qual cosa es produeix una certa desnaturalització de la llengua catalana que cal evitar mitjançant la intervenció d'organismes especialitzats.

b) És per això que l'any 1986, seguint el model de França i del Quebec per a la llengua francesa, el Departament de Cultura i l'Institut d'Estudis Catalans com a autoritats responsables de la política lingüística i de la normativa de la llengua catalana, van constituir el centre de terminologia TERMCAT, que avui és un consorci regit pels estatuts aprovats pel Decret 213/1997, de 30 de juliol. Les seves finalitats són la coordinació general de les activitats terminològiques relatives a la llengua catalana, la promoció i el treball d'elaboració de recursos terminològics, la

seva difusió tot garantint-ne la disponibilitat i la promoció del desenvolupament de productes d'enginyeria lingüística.

Durant l'any 1998 el centre ha realitzat un seguit d'actuacions de difusió de la terminologia específica de cada sector d'activitat econòmica no només en fóruns acadèmics o universitaris, sinó també amb la publicació de diccionaris i lèxics destinats especialment a la indústria (enguany ha acabat, per exemple, l'edició de la col·lecció de lèxics La indústria a Catalunya, que en conjunt consta de 18 títols i ha iniciat un diccionari d'auditoria) i amb noves formes de difusió de la terminologia, com són la seva publicació en el DOGC o actuacions d'implantació directa en els sectors implicats.

c) En aquest sentit es pot destacar que d'acord amb el que disposa el Decret 36/1998, de 4 de febrer, i per tal de garantir-ne l'ús per part de l'Administració de la Generalitat, l'any 1998 s'ha iniciat la **publicació al DOGC** de resolucions quadrimestrals (3 de setembre i 23 de novembre) amb els **termes nous que aprova el Consell Supervisor del TERMCAT**. D'altra banda, el **Decret */1998, de 24 de desembre, pel qual s'aprova la Classificació catalana de productes i d'activitats**, conté la designació d'aquestes en la forma catalana establerta amb l'assessorament del TERMCAT. Aquestes formes seran d'ús obligatori per part de totes les organitzacions afectades pel Pla Estadístic i per part de les Administracions catalanes fins i tot en activitats diferents a les estadístiques. D'aquesta manera es contribueix a la implantació social de la terminologia adequada i, per tant, es facilita l'ús del català al món socioeconòmic.

d) D'altra banda, per garantir la difusió de la terminologia adequada s'han realitzat actuacions directes en alguns sectors. Així, com a conseqüència dels convenis de col·laboració per a l'aplicació de la Llei el TERMCAT ha prestat assessorament terminològic per a les versions catalanes dels contractes bancaris i ha realitzat directament la **traducció dels manuals d'instruccions** i de les guies dels sis models de cotxes de la **SEAT**. També ha realitzat la **versió catalana del sistema operatiu Windows 98** per encàrrec de l'empresa a la qual Microsoft havia contractat el procés de traducció i localització, cosa que afavoreix l'adaptació de la nostra llengua a aquest àmbit i la difusió de les formes catalanes en el camp de la informàtica. Finalment el TERMCAT col·labora amb el CIDEM en el projecte d'anàlisi del català per a la traducció automàtica i hi elabora el lèxic bilingüe català-castellà.

10.- El suport territorialitzat a les empreses

Des de l'any 1989 la Generalitat, la Diputació de Girona i fins 119 ajuntaments i consells comarcals de Catalunya, amb la col·laboració de les diputacions de Lleida i Tarragona, treballen conjuntament en el suport i l'aplicació territorialitzada de la política lingüística que el Govern determina.

El Consorci s'organitza a base d'uns serveis centrals i 22 Centres de Normalització Lingüística que estenen la seva actuació a tot el territori de Catalunya llevat de la Val d'Aran. La dimensió i el pressupost de cada centre depèn de circumstàncies diverses i sobretot de la població a la qual atén i de les necessitats sociolingüístiques de la zona.

La seva plantilla de personal és de 420 persones i el seu **pressupost durant l'any 1998 ha estat de 2.100 milions de pessetes, dels quals la Generalitat n'ha aportat 1.300** (amb un 27% d'augment respecte de l'any 1997) i la resta correspon a les corporacions locals i als ingressos per activitats del mateix Consorci.

Les funcions del Consorci per a la Normalització Lingüística són les d'ensenyament de català a adults, assessorament lingüístic a la població general, a les corporacions locals i a les empreses i organitzacions ciutadanes i la dinamització de l'ús social del català.

Pel que fa a cursos de català per a adults, durant l'any 1998, el CPNL ha impartit 1.917 cursos als quals han assistit 35.571 alumnes.

Darrerament el CPNL adreça la seva activitat d'una manera especial a donar suport al món empresarial i associatiu perquè pugui treballar en català. L'any 1998 s'ha aprofundit en aquesta política amb l'aprovació per part del Plenari d'un document de reforma d'estructura, finançament i funcions.

En aquesta activitat de suport especialitzat i territorialitzat, els diferents centres de normalització lingüística han signat uns 200 convenis per establir plans de catalanització o per impartir cursos de català al personal d'empreses, col·legis professionals, associacions de pares i mares d'alumnes, centres hospitalaris, associacions esportives o cíviques. A tall d'exemple es poden esmentar:

- Col·legis Professionals: els de Notaris de Catalunya, d'Enginyers Tècnics Industrials de Barcelona, de Decoradors i Dissenyadors d'Interiors, de Mediadors d'Assegurances Titulats de Girona, de Psicòlegs de Catalunya, de Registradors de la Propietat, de Pèrits i Enginyers Agrícoles de Catalunya i el d'Advocats de Girona.

- Institucions Sanitàries: l'Hospital de Sant Camil de Sant Pere de Ribes, de Sant Antoni Abat de Vilanova, de Terrassa, de Sant Rafael de Barcelona i el Comarcal del Solsonès. En aquest àmbit el CPNL col·labora amb els departaments de Cultura i de Sanitat en el programa de normalització dels centres del Servei Català de la Salut.

- Associacions Esportives: el Reial Club Marítim de Barcelona, Club Natació de Catalunya, Club de Tennis de Manresa, Club Natació de Santa Coloma i el Club Joventut de Badalona.

- Empreses o organitzacions empresarials: la Central Nuclear de Vandellòs, Philips Ibèrica SA, Parc Tecnològic del Vallès, Banco Atlántico, Caixa d'Estalvis Comarcal de Manlleu o vuit convenis en diversos gremis i associacions empresarials de Terrassa.

També cal esmentar que durant l'any 1998 s'ha dut a terme un pla de renovació dels equipaments informàtics del CPNL amb un pressupost de més de 50 milions de pessetes que permetrà connectar tots els centres per mitjà de la xarxa.

XIV. -LA PROJECCIÓ EXTERIOR

1.- La presència del català a lectorats universitaris

Des del curs 1987/88, la Generalitat de Catalunya ha dotat diferents lectorats a les universitats de fora de l'àmbit territorial de Catalunya amb l'objectiu de promocionar l'ensenyament de la llengua, la literatura i la cultura catalanes.

Actualment hi ha 71 universitats estrangeres que compten amb lectorat de català. Al llarg d'aquests anys hi ha hagut una demanda creixent de cursos de català a moltes universitats de fora de l'àmbit lingüístic català motivades per l'interès d'establir el català com a assignatura optativa dins dels estudis de filologia romànica o espanyola.

Un dels objectius que persegueix la dotació de lectorats és aconseguir que les universitats consolidin i donin suport a aquests estudis, i que la llengua i la literatura catalanes formin part permanent de la seva oferta formativa. Això ha estat així en alguns casos, en els quals, suscitant l'interès del món acadèmic, han rebut l'atenció i el crèdit de la catalanística internacional.

És per això que, des del curs 1997/98, les universitats que han volgut optar a un lectorat o un professor associat nou han hagut d'incloure la llengua catalana al pla d'estudis de les titulacions ofertes, en qualitat d'assignatura optativa, com a mínim, que generi crèdits i que consti a l'expedient i al certificat d'estudis lliurat per la universitat.

En aquests moments existeixen diferents tipus de lectorats segons els estudis de cadascuna de les universitats i la disponibilitat pressupostària.

- a) Lectorat de català amb lectors/es de dedicació exclusiva.
- b) Lectorat de català amb lector/a amb dedicació parcial.
- c) Lectorat d'estudi: doctorand, recerca o estudis de postgrau.
- d) Lectorat mixt català-espanyol.

Els lectorats depenen pressupostàriament del Comissionat per a Universitats i Recerca que és qui manté els contactes amb les universitats demandants i qui, juntament amb la comissió de promoció de l'ensenyament del català a les universitats de fora de l'àmbit territorial de Catalunya, selecciona els lectors.

La Direcció General de Política Lingüística assumeix l'elaboració dels programes dels estudis, l'assessorament didàctic, la formació i la coordinació dels lectors i la dotació dels materials didàctics. Anualment organitza les Jornades Internacionals per a Professors de Català que tenen com a objectiu la formació dels lectors nous que s'han d'incorporar per primera vegada en alguna universitat i l'intercanvi d'experiències entre els mateixos lectors. L'any 1998 s'han celebrat les XII Jornades a Perpinyà.

2.- L'ensenyament de català als casals catalans

L'activitat relativa a les comunitats catalanes a l'exterior es coordina des de la Direcció General de Relacions Exteriors. Enguany s'ha publicat resolució de 12 de juny de 1998, per la qual es dóna publicitat a l'Acord de Govern de 9 de juny de 1988, de reconeixement oficial com a casal català de 61 diferents centres catalans a l'exterior, molts dels quals imparteixen classes de català amb el suport de la Generalitat.

Totes les qüestions relatives a la formació i a l'assessorament del professorat i a la dotació de materials didàctics es coordinen des de la Direcció General de Política Lingüística, així com també l'administració de les proves del Certificat Internacional de Català.

La formació i l'assessorament es fan de manera individualitzada (via telefònica, telemàtica o mitjançant visites a la Direcció General), o organitzant cursos o sessions formatives a petició dels diferents casals. És el cas d'un curs per al professorat de casals catalans del con sud d'Amèrica previst per a enguany, sol·licitat i organitzat pel Casal Català de Rosario.

També l'any 1998 s'ha donat reconeixement oficial com a federacions de casals i centres catalans a la Federació Internacional d'Entitats Catalanes, amb la Secretaria d'Ensenyament de la qual s'hi manté una estreta relació, tant pel que fa a l'assessorament i a la difusió d'informacions relatives a la llengua catalana com a la col·laboració amb la revista Butlletí de Didàctica que edita l'esmentada secretaria i a la Casa Nostra de Suïssa.

3.- El Certificat Internacional de Català

Per l'Ordre de 24 de gener de 1991 es van instituir els exàmens del certificat internacional de català amb un Nivell Llindar i un Nivell Bàsic.

La descripció i l'especificació d'aquest certificat s'inscriuen en el marc de l'Association of Language Testers in Europe (ALTE) que aplega organismes de la Unió Europea que desenvolupen exàmens i expedeixen certificats de la llengua pròpia com a llengua estrangera amb l'objectiu d'establir uns nivells comuns de competència lingüística per tal de promoure el reconeixement internacional de certificats de llengües a Europa.

L'any 1990 es va crear el Nivell Llindar i el 1992 el Nivell Bàsic. Durant l'any 1998 la Direcció General de Política Lingüística ha elaborat i experimentat la prova corresponent al Nivell Avançat. La convocatòria per al 1999 inclourà ja aquest nivell.

Des del 1990 fins al 1998 hi ha hagut un total de 2.995 inscrits, 2741 presentats i 2486 aptes.

L'any 1998 hi ha hagut 753 inscripcions, 632 persones presentades i 563 aptes. Això representa un increment important respecte de l'any anterior en el qual hi va haver 426 inscripcions, 418 presentats i 384 aptes.

Aquest increment és degut, bàsicament, a la incorporació de Perpinyà com a localitat d'examen, ja que, només en aquesta ciutat es van inscriure a la prova 236 persones. Això ha estat conseqüència de la signatura del conveni de col·laboració entre la Generalitat de Catalunya, el Col·lectiu de professors de català per a adults i l'Ajuntament de Perpinyà amb l'objectiu d'organitzar les proves del Certificat Internacional de Català a Perpinyà.

A més de Perpinyà, l'any 1998 s'han administrat proves del CIC a les 25 següents localitats: Amsterdam, Budapest, Brussel·les, Càller, Cardiff, Chicago, Girona, Gironella, Glasgow, Hamburg, Lió, Liverpool, Londres, Madrid, Moscou, Nàpols, París, Rennes, Sant Petersburg, Sàsser, Sheffield, Szeged, Tolosa, Trento i Tübingen.

Altres localitats on s'han administrat proves en anteriors convocatòries són: Bloomington, Bucarest, Buenos Aires, Cracòvia, Frankfurt, Mendoza, Mèxic, Montevideo, Poznan, Praga, Santiago de Chile, Swansea.